

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Nemzeti tagozódás az egyházban

Az elfelejtett Miatyánk szomoru elégiájának elhangzása óta négy esztendő telt el és így nem csoda, ha az akkor felfakadt kínzó seb a komoly gyógyítás komoly eszközeinek hiányában üszkösödni kezd. Négy év előtt a magyarság által az egyházmegyei főhatóság elé terjesztett tizenöt pont tárgyalása utáni nyitott a felgyülemllett genny lefolyásának, ami a fájdalom enyhülésével járt, de a seb kitisztítása és gyökeres gyógyítása elmaradt és most újra jelentkeznek a fájdalmak...

Ugyáltszik, hogy nincsen más megoldás az egyházi életben a hívők közötti béke megteremtésének, mint a nemzetiségek szerinti szétválasztása az egyházközségi tagoknak. Ezt a megoldási lehetőséget vetették fel a temesvári német-ség vezetői és a püspöki hozzájárulás után nem marad más hátra, mint ezt az elvi határozatot a gyakorlati életbe átvenni. Ez az átcsoportosítás csak az alapszabályok megváltoztatásával lehetséges, a módosítás feladata viszont a püspöki hatóságra hárul. Annak idején ugyanis az egyházmegyei főhatóság adta ki az egységes és kötelező alapszabályokat. Hosszú eredménytelen harc után a hívők részéről ezek életbe is léptek és most ismét a főpásztorra vár az általa szerkesztett alapszabályok módosítása is. Alapos megfontolást igényel a változtatás mikénti keresztülvitele és amikor a püspöki hatóság a maga részéről elvben hozzájárult a nemzetiségi széttagozódáshoz, bizonyára megvolt a terve arra is, hogy a különválasztás hogyan lesz megvalósítható.

En és velem együtt nagyon sokan, a főpásztor és a káptalan tudós tagjainak egyházi jogi jártasságába és bölcsességébe vetett minden bizalmunk mellett is, aggódó féltéssel várjuk ennek a gordiusi csomónak kielégítő megoldását. Mert nem valószínű, hogyha az egyházközségi autonómia útjáról az egyházi főhatóság öt év előtt letért és megalkotta az egyházmegyei egységes és kötelező alapszabályait az egyházi törvénykönyv 1519. szakaszára való hivatkozással, most meg akarna feledkezni az akkor hangsúlyozott jogának és hivatásának gyakorlásáról és ismét vissza akarna térni az egyházközségek által autonóm módon megalkotott alapszabályok rendszerére.

Véleményem szerint itt fognak mutatkozni a nehézségek. Egyszerűbb — bár nem könnyű — lenne a dolog, ha az egyházmegyében csak két nemzetiség élne egy pásztor vezetésével egy akolban. A nyáját talán el lehetne helyezni két akolban is ugyanazon pásztor felügyelete alatt, de a temesvári egyházmegye csaknem félmillió katolikus hívője között nemcsak magyarok és németek, hanem horvátok, bolgárok, tótok, csehek, sokácok, sőt még románok is vannak. És ezek a nemzetiségek nem oszlanak meg külön-külön az egyes egyházközségek között, hanem csaknem valamennyi egyházközségben tarka össze-visszaságban a maguk anyanyelvén szeretnék dicsérni az Urat. Az Ur dicsőségének zengése valamennyi hívő nyelven az istentiszteletek keretében eddig is sok helyen elégedetlenségre adott okot, mert hol az egyik, hol a másik nyelv megrövidítettnek érezte magát. Az egyházközségek azonban nemcsak vallási és hitéleti ügyekkel foglalkoznak, hanem egyházkultúrális és kifejezetten iskolai dolgokkal is. Az egyháztanácsok vállaira nehezedik az a nem könnyű feladat, hogy ezen kulturális feladatok teljesítéséről az igazság és méltányosság elveinek szem előtt való tartásával gondoskodjanak. Hivatásuknak meggyőződésem szerint legjobb tudásuk és lelkiismeretük szerint eleget is tettek. Ebbe az összhangzatos és felelősségteljes

munkába hozott dissziharmóniát Kern Pál egyháztanácsos cikke, amelyben a magyarokat a legsúlyosabb vádakkal — lehet-e egyháztanácsos ellen súlyosabb vádat emelni, mint hogy esküjét nem tartotta be, hanem azt állandóan és tudatosan megszegte? — illette. A rágalmakért — amint azt a Déli Hírlap nemrégiben megírta — a magyar egyháztanácsosok a püspökhöz fordultak elégtételért, ami keresztényi fegyelmet lelkületre vall. A püspök válasza, amellyel feleslegesnek mondotta a magyarok által kért vizsgálatok megindítását, csak abban az esetben lett volna elégtétel, ha kimondottan és félre nem érthető módon megállapította volna a gyanúsítások valótlanságát és a magyarok ellen emelt vádakat így megcáfolta volna. Véleményem szerint a Kern-ügy következményeit valakinek le kell vonnia: vagy Kernnek, ha cikke valótlán, vagy a magyar egyháztanácsosoknak, ha a gyanúsítások igazak. A püspöki válasz ezt a kérdést nyitva hagyta, ami újabb mérgező anyagot vitt be a sebbe. És ez a seb most tovább üszkösödik...

Az üszkösödés megszüntetésére — ezt mondják — csak egyetlen mód kínálkozik: nemzetiségi szétválasztása az egyes egyházközségek híveinek. Egylőre csak gazdasági szempontból. Egylőre, mert a teljes szétválasztás, a

melyre még nem volt példa a római egyházban a különbeni egység megóvása mellett, olyan magyaranyu változásokat tenne szükségessé, hogy ennek az egység látná kárát. Felvetődik a jogos kérdés, ha a széttagozódást csak a magyarokra és németekre viszik keresztül, mi történjék a többi nemzetiséggel? Mert ami az egyiknek jogos, a másiknak legalább is méltányos. És mi történjék azokkal a sem-magyarokkal, sem-németekkel, akik vegyes magyar-német egyhitközségekhez tartoznak? Vagy mi történjék azokkal a magyarokkal, akik elenyésző kisebbségben vannak valamely egyházközségben a németekkel szemben? Vagy azokkal a németekkel, akik hasonló helyzetben vannak a magyarokkal szemben? Vagy bármely más nemzetiséggel, a mely nem elég nagyszámú egy-egy egyházközségben, hogy külön tagozatot alkotasson? Igazságtalanság lenne a németekkel szemben, ha magyar kulturális célokat szolgálnának adófil-lérekkel. De nem lenne ez igazságos a magyarokkal szemben sem. Aminthogy eddig sem volt igazság, hogy az ilyen egyházközségek — ha csak önkéntes adományok formájában is — egyes hívők adójából ezektől idegen népi célokra áldoztak.

Mint látható, a nemzetiségi szétválasztás gondolata ezer és ezer újabb és újabb problémát vet föl. Távol áll tőlem, mint laikustól, a prepotencia, hogy csak meg is kíséreljem a lehetséges megoldási módokat rámutatni, de mint hívőnek, akinek szíven fekszik a szűkebb kö-reben is — jogot formáltam ahhoz, hogy megvilágítsam az én laikus szemzőgemből a probléa ezernyi nehézségét. (Cs—y)

Franciaország lemondott az alexandrettei szandzsákról

Francia-török megegyezés jött létre

Anglia kész a Szovjettel kölcsönös véd szövetséget kötni
Halifax és Daladier szombaton Párisban tárgyalnak az orosz egyezményről

Az angol külügyi hivatalból nyert értesülés szerint csütörtökön délután végleges formába öntötték a szovjetkormány adandó válaszjegyzék szövegét, amelyet nyomban megtáviratoztak a moszkvai angol nagykövetnek. A kizsivárgott hírek szerint Anglia kötelezettséget vállalt arra, hogy

nyomban segítségére siet a Szovjetnek, ha az a szomszédos országok határainak garántálása következtében háborúba kevered-nék.

Francia körökben optimizmus uralkodik a tárgyalások kialakulására vonatkozóan és nem tartják kizártnak, hogy Halifax lord külügyminiszter elutazik Moszkvába.

ANGLIA BIZTOSÍTOTTA A SZOVJETET A KÖLCSÖNÖSSÉGRŐL

Az angol-orosz tanácskozásokkal kapcsolatban a Times azt hiszi, hogy Nagybritánia tegnap biztosította Szovjet-Oroszországot a kölcsönösség elvének tiszteletben tartásáról. A lap emlékeztet arra, hogy sohasem volt szó kötelezettségvállalásról a Távolkeletben, hanem csakis Európában. A Daily Telegraph azt írja, hogy a szovjetnagykövet kijelentette volna:

Szovjet-Oroszországnak nem áll érdekében a tanácskozásokat folytatni mindaddig, amíg az angol kormány nem járul hozzá a kölcsönös kötelezettség vállalásához. A Daily Express cikket közöl, amelyben kijelenti, hogy mindig az elzárkózottság híve volt, ha

azonban már kötelezettségvállalások történtek, akkor a Szovjettel is meg kell kötni az egyezményt.

AZ ANGOL JAVASLAT TARTALMA

Párisból jelentik: A Matin és a Petit Jour megbízható helyről származó értesülések alapján közlik az angol ellenjavaslatot, illetve annak három pontját. Eszerint Anglia Moszkvának ezeket javasolja:

1. Szovjetországot provokált támadás esetén szavatolja Románia, Lengyelország, Észtország, Litvánia és Lettország határait.
2. Franciaország és Anglia felelősséget vállalnak, hogy az Antant Blokk nyomban segítségére siet, ha Oroszországot az általa vállalt szavatosság következtében megtámadnák.
3. Tanácskozások és vezérkari megbeszélések útján leszögezik a három szavatossági állam valamennyi akcióját, felelősségét és minden szerepét.

MAISKY ÚJABB UTASÍTÁSOKAT KAPOTT MOSZKVBÓL

A francia lapok továbbra is rendkívüli figyelmet szentelnek az angol-orosz tárgyalásoknak. A Petit Parisien szerint tegnap Londonban az volt a benyomás, hogy a Szovjet változtatott magatartásán és Maisky újabb utasításokkal fel is kereste a külügyi hivatalt. — Az Oeuvrén azt írja, hogy Londonban számítanak a Halifax és Daladier közötti tárgyalások sikerére.

Hétfőn adják át Törökországnak a szandzsákat

Párisból jelentik: Franciaország és Törökország között megállapodás jött létre, amelynek értelmében az alexandrettei szandzsákat visszacsatolják Törökországhoz. A szandzsák területén lévő török csapatokat az utóbbi napokban megerősítették, újabb csapatok vonultak be és május 22-én hivatalosan is megtörténik a szandzsák visszacsatolása Törökországhoz.

AZ ÉSZAKI ÁLLAMOK NEM HAJLANDÓK EGYEZMÉNYT KÖTNI

Berlini hivatalos jelentés szerint a német birodalmi kormány és az eszt, lett, dán, norvég, svéd, valamint a finn kormányok között tárgyalások folytak, amelyek egyrészt az említett or-

szágok, másrészt a Németország között kötendő megnevezési szerződésre irányultak. A tárgyalások Esztországgal és Lettországgal befejezés előtt állanak, Daniával pedig elvi megegyezés jött létre a közeljövőben megkötendő megnevezési egyezményről. A svéd, norvég és finn kormány újabb kijelentették a német kormány előtt, hogy nem érzik magukat fenyegetve Németországtól

és hogy a semlegesség, sérthetlenség és függetlenség alapelveinek fenntartásával nincsenek szándékaik semmiféle országgal megnevezési egyezményt kötni, ezért megegyeztek a német kormánnyal abban, hogy erre a kérdésre többé nem térnek vissza.

Chamberlain nagy beszéde a békefront megalakításáról

„A háború csak akkor elkerülhetetlen, ha már kitört“. Az angol miniszterelnök szerint Moszkva és London között fal, vagy függöny van, amelyen át kell hatolni

Bizalomhiány áll a béke utjában

Londonból jelentik: Az alsóházban pénteken a külpolitikai vita feszült légkörben indult meg. Atlee őrnagy, az ellenzéki munkáspárt vezére vezette be a vitát felszólalásával, amelyben az ellenzék nevében azt fejtegette, hogy a Chamberlain-féle békítési politika meghalt, de az a baj, hogy a kormánynak nincsen semmiféle új politikája.

Atlee őrnagy beszéde után nyomban Chamberlain miniszterelnök emelkedett szólásra és válaszolt. Beszéde elején kifejtette, hogy szívesebben tartózkodott volna a külpolitikai beszédek tartásától, a mai aggodalomtól és bizalmatlanságtól túlfeszített légkörben, amikor minden szavát nagyító üveg alá veszik és amikor egy-egy kijelentését könnyen félremagyarázhatják.

Anglia nem hajlandó békét vásárolni olyan egyezmények árán, amelyek csak újabb követelésekhez vezethetnek.

— Ez nem jelenti azt — folytatta a miniszterelnök —, mintha nem volnánk hajlandók olyan módszerekről tanácskozni, amelyek útján kielégíthetnénk más nemzetek észszerű törekvéseit és ha az a jelenlegi állapotok bizonyos módosítását jelentené csak. Sok olyan kérdés van, amelyet

könnyen meg lehetne oldani, ha biztosak lehetnénk abban, hogy a viták a jóindulat légkörében folynának le.

Sok olyan engedmény van, amelyeket túlságosan nehéz nélkül meg lehetne oldani, ha biztosak lehetnénk benne, hogy ezeket az engedményeket csak azokra a célokra használják fel, amelyekre adatnak és hogy nem használják fel egy más állam ellen irányuló harcászati célok alá támasztására.

Nem lehet hasznos eredménnyel tárgyalni a végső békefeltételekről, amíg nem győződünk meg arról, hogy a másik fél lemondott a támadó szándékáról, vagy feladta azt.

A német kormány kijelentette, hogy nincsenek ilyen szándékai. Csak az a baj, hogy nem Atlee az egyedüli, aki ezt nem hiszi. Ezt a helyzetet pedig maga a német kormány idézte elő. Gyors cselekvésre van szükség.

nem várhattunk a támadásellenes rendszer felépítésével

és ezért megadtuk biztosítékaink szilárdító-támaszt az olyan helyekre, ahol ezekre a legnagyobb szükség volt. A biztosítékok, amelyeket Lengyelországnak, Romániának és Görögországnak adtunk, első segélynek nevezhetők. Céljuk a helyzet további rosszabbodásának elhárítása. Hátra van azonban a feladat, hogy állandó intézkedésekkel és elrendezésekkel erősítsük őket és további támogatást szerezzünk számukra bárhol is, ahol támogatást adni hajlandók.

Ez a politika nem azt jelenti, hogy a háborút elkerülhetetlennek tartjuk.

Mindaddig nem tartom elkerülhetetlennek a háborút, amíg az ki nem tör,

Politikánk az óvatosság politikája, amely csak bizonyos feltételek között lép hatályba és a másik félnek hatalmában áll, hogy ezek a feltételek sohase valósuljanak meg.

Ezután Chamberlain miniszterelnök igen meleg elismeréssel adózott Törökországnak és annak vezetőinek, kiemelve, hogy Anglia nagyrabecsüli az angol-török nyilatkozat kölcsönös jellegét. Majd beszédét ismét így folytatta:

— Téves az az állítás, mintha a Szovjettel folyó tárgyalások során bizalmatlanságot mutattunk volna az orosz világnézet iránt. Ha utakat és módokat találhatunk a Szovjettel való együttműködés megnyerésére a béke-arcú felépítése körül, akkor örömmel fogjuk ezt üdvözölni.

Sztalin több ízben kijelentette, hogy a Szovjet politikája a támadó áldozatainak megsegítése,

ha azok készek a saját szabadságukat megvédeni. Ez ugyan csak a mi álláspontunk is. És ez arra mutat, hogy a Szovjet kész ennek megvalósítása körül közreműködni. Számolnunk kell azonban, hogy

Szovjet-Oroszország közvetlen részvétele nem állhat teljes összhangban más államok kívánságaival, amelyek érdekében ezeket az intézkedéseket tettük.

Azt javasoltuk a szovjetkormánynak, hogy tegyen ugyanolyan nyilatkozatokat Lengyelországnak és Románia ügyében, mint aminőket Anglia és Franciaország tettek. A Szovjet úgy gondolta, hogy ez a helyzet nem kölcsönös. Kormányom sohasem akarta Moszkvát arra kérni,

Franco tábornok bevonult Madridba

Órákon keresztül tartott a hatalmas méretű katonai felvonulás. Az olasz önkéntesek részvétele a felvonulásban

Madridból jelentik: A spanyol polgárháború befejezésének hivatalos megünneplése pénteken délelőtt nagy katonai pompával ment végbe. Az ünnepség keretében katonai díszszemlét is tartottak, amelyen 200.000 katona vett részt. A gyönyörűen feldíszített és fellobogózott városba

reggel 9 órakor vonult be nagy ünnepélyességgel Franco tábornok.

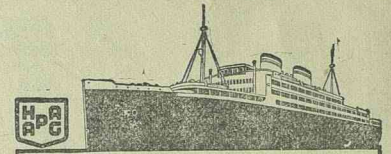
Az útvonalakon végességig nagy tömeg fogadta és tomboló lelkesedéssel ünnepelték.

Pontosan délelőtt 9 óra 10 perckor kezdődött meg a katonai felvonulás. Elöl a légionáriusok vonultak, utánuk pedig a többi egységek következtek, vezérkarokkal, zászlóik alatt, a zenekarok muzsikája mellett. A hadsereg azon tribün előtt vonult el, ahol Franco tábornok, a diplomáciai kar tagjai és az újságírók foglaltak helyet. Az olasz csapatokat a litorio divízió vezette, majd pedig a feketeingesek zászlóaljai következtek. Tíz órakor kezdődött a fekete nyi-

lasok hadseregének felvonulása és ezeket a spanyol novarra-légió különítménye követte, utánuk az idegen légiók katonái vonultak fel, majd 11 órakor értek a tribün elé a fallangisták légiói, végül pedig a légi flotta keringett a levegőben. A közönség végig ünnepelte a csapatokat és a repülőket.

A repülőgépek olyan formációban repültek, hogy Franco nevét lehetetlen leolvasni. Franco az ünnepségen bejelentette, hogy az új Spanyolország nevében birtokba veszi a fővárost, Madridot.

Franco tábornok a győzelmi ünnepség során többeket magas kitüntetésben részesített. Így többek között Carmona, a portugál köztársaság elnöke, a „Vörös nyíl császári nagy kollierjét“ kapta, míg Bochini szenátor, az olasz rendőrség főnöke, valamint Himmler, a német rendőrség vezetője, ugyanezen rend nagykeresztjét kapták.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengerentúli utazások

gyorsan, kényelmesen és olcsón a Hamburg-Amerika Linie modern hajóival

ÉSZAKAMERIKA (Kanada)

KÖZÉPAMERIKA

DÉLAMERIKA (Chile, Peru)

AUSZTRÁLIA, KELET-ÁZSIA

összes fontos kikötőibe

Tanulmányi és üdülési utazások

a tengeren egész éven át

Afrika-utazások

A Német-Afrika járatokkal

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a

Hamburg-Amerika Linie

S. A. R.

TEMESVÁR, I., Merci-uca 1. szám
Telefon: 36—66.

Tart a palesztinai sztrájk

Jeruzsálemből jelentik: A legfelsőbb arab bizottság csütörtökön összeült és visszautasította a Fehér Könyvben megjelent angol tervezetet, amely hivatva lett volna a zsidó-arab ellentéteket áthidalni. A bizottság azzal érvelt, hogy ez a terv semmiben sem tér el attól, amelyet a kerekasztal konferencián terjesztett elő az angol kormány.

Macdonald gyarmatügyi miniszter az alsóház csütörtöki ülésén jelentést olvasott fel a palesztinai helyzetről. A jelentés szerint a helyzet általában nyugodtnak mondható. A zsidók általános sztrájkja minden városban tovább tart és a közlekedés szünetel. Tel Avivban a tömeg erőszakosan behatolt az angol kormányzó-ság épületébe, ahol felgyújtották a butorokat, a telekkönyveket és egyéb fontos iratokat.

Paál János:

A magyar ifjúság útja

Érdekes statisztika a romániai egyetemeken tanuló főiskolai hallgatók számáról, elhelyezkedéséről és vallási megoszlásáról

I. közlemény

Mindnyájunkat érdeklő probléma. Irtak már róla, még többet beszéltek. Különös jelentőséggel bír most, amikor a Magyar Népközösség helyi szervezetei Erdélyszerte megalakultak. Az erdélyi magyarság eljövendő hivatott vezetői csendben, szorgalmasan készülődnek, hogy teljes szellemi vértességgel léphessenek a mai vezetők nyomdokaiba. Róluk, megoszlásukról készült ez a vázlatos rajz, amely nagy vonalaiban akarja bemutatni azokat a számokat, amelyek az erdélyi magyar főiskolai hallgatók demográfiai helyzetét feltárják.

A statisztikai felvételek során az elmúlt iskolai évben 991 hallgató töltötte ki a felfektetett kérdőívet. Ez a szám természetesen nem jelenti, hogy a kereskedelmi, gazdasági és zene-

akadémiát leszámítva mindössze 902 hallgatója lenne a kolozsvári tudományegyetemnek. Az adatgyűjtés nem teljes volta különösen a jogi karon észlelhető, ugyanis a joghallgatók bizonyos hányada nem tartózkodik állandóan a főiskola székhelyén. A kolozsvári magyar nemzetiségű egyetemi és főiskolai hallgatók száma 1200 körül lehet. Annak megállapítása, hogy Romániában hány magyar egyetemi és főiskolai hallgató tanul, csupán becslésre támaszkodhatik s ezért ez a szám is csak hozzávetőleges lehet. Körülbelül ezernyolcszázra tehetjük ezt a számot.

A romániai magyarság számához viszonyítva — egymillió 800 ezernek vettük ezt a számot — azt jelenti, hogy minden ezer romániai magyarra 1.28 magyar főiskolai hallgató jut.

1. Létszám és megoszlás főiskolák szerint

A kolozsvári Tudományegyetem és a három Akadémia hallgatóinak megoszlását a következőkben mutatjuk be. Az összes hallgatók száma 991. Ezeknek 90,90%-át a Tudományegyetem hallgatói teszik ki, 8,10%-a a három Akadémián tanuló hallgatókra jut. Az 1932—33. évről kiadott kimutatással szemben a férfihalgatók arányszáma 77,13%-ról 79,01%-ra emelkedett. Ezzel párhuzamosan a nőhallgatóké 22,87%-ról 20,99%-ra esett.

A hallgatók száma és megoszlása (Állami főisk.) Az első szám az abszolút számot jelzi, zárójelben közölt szám a százalékokat.

Hallgatók összes száma 991 (100%), férfi 783 (79,01%), nő 208 (20,99%), jogi karon 328 (33,00%), orvosi karon 125 (12,51%), bölcsészeti karon 269 (27,02%), természettudományi karon 180 (18,57%), kereskedelmi akadémián 69 (6,90%), gazdasági akadémián 14 (1,40%), zene-művészeti akadémián 6 (0,60%).

Az egyes tudománykarokat vizsgálva a jogi- és természettudományi karon észlelhetünk emelkedést a hallgatók arányszámában. Az előbbi aránya 28,93-ról 33,00-ra emelkedett s ezzel több, mint 4 százalékos emelkedést mutat. Az utóbbi 18,25-ről 18,57-re nőtt. Itt a növekedés sokkal kevesebb, mindössze 0,27%. Az orvosi és bölcsészeti karon a legutóbbi kimutatás szerint az arány a következő volt: 12,99, illetőleg 27,22. Jelenleg 12,51 és 27,02. E két tudományok létszámának csökkenése két különböző okra vezethető vissza. A tanári pálya túlszűfolt-sága és az a kevés kilátás, hogy kisebbségi tanár állami iskolában találon elhelyezkedést, szükség szerűen sokakat visszariasztott a bölcsészeti karra való beiratkozástól. Az orvosi pályánál másképpen állunk. Az erdélyi magyar orvosok száma a magyarsághoz viszonyítva kevés, különösen a falvakon több és több orvosnak kellene elhelyezkednie és működnie és mégis orvosnyomorról kell beszéljünk.

Egészben véve a gyakorlati pályák felé való vonzódás mindinkább veszt az erejéből és az absztrakt tudományokban való jártasságot igénylő pályák felé — mondhatnók — egészen törekvés mutatkozik. Az orvosi pálya elvégzése igen költséges, hosszabb ideig tartó,

akár a tanári pályánál. Ez is oka, hogy az orvos-tanhallgatók száma csökkent, míg a joghallgatóké emelkedett.

A kimutatásban szereplő négy hittudományi főiskola közül kettő római katolikus, kettő protestáns. Ez utóbbiak egy-egy református, illetőleg unitárius főiskolára oszlanak. Számuk az összes hallgatók számának (1199) 17,26%-át teszik. A római katolikus hittudományi főiskolákon természetesen nincsen nőhallgató. A református teológiai számuk 4,83%-os arányszámmal felel meg. Az unitáriusok között százalékszámban 10,71-et alkotnak.

A római katolikus hittudományi főiskolák hallgatói az összes hittudományi hallgatóknak 27,04%-át adják. Abszolút többségben vannak a református hittudományi hallgatók (59,90%),

4. Középiskolák szerinti megoszlás

A hallgatószámánknál több, mint háromnegyed része (80,90%) végzett hitvallásos középiskolában. Abszolút számban 970. Ennek a számnak majdnem a fele része (439) római katolikus középiskolában tette le az érettségét.

A hitvallásos középiskolába járt hallgatók arányszámát az alábbi táblázat szemlélteti:

rom. kat.	ref.	unitárius	evang.
középiskolában végzett			
45.26%	43.60%	10.00%	1.14%

Az utóbbi években észrevehető csökkenés tapasztalható a római katolikus, református és evangélikus középiskolákban végzettek számában. Szaporodást találunk az unitárius középiskolákba járt hallgatók között.

rom. kat.,	ref.	unitárius, evang.
emelkedés (+)		
+ 2.85%		
csökkenés (—)		
— 4.43%, — 1.66% — 0.08%		

Örvendetes jelnek tekinthető, hogy az állami középiskolákban érettségizett hallgatók száma a legutóbbi időben 22,42%-ról 18,35%-ra esett. Adatgyűjtésünk kiterjesztette figyelmét a külföldi középiskolákban végzett hallgatók-

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

maradéktalanul eltávolítja fogairól a zsíros lerakódást és az ételmaradékokat.

2. VALLÁSI MEGOSZLÁS

Vallási tagozódás szerint a katolikusok és reformátusok együttes száma meghaladja a kilencven százalékot, abszolút számban 906. Megoszlásuk a fentebb feltüntetett karok, illetőleg főiskolák szerinti sorrendben a következő:

Katolikusok: 163 (49,69%)—59, (47,29%)—124, (46,09%)—106, (58,89%)—41, (59,42) százalék) —5, 35,71%)—2, (33,33%).

Reformátusok: 126 (38,41%)—58, (46,49) százalék) —124, (46,09%)—67, (37,22%)—22, (31,88%)—7, (50,00%)—2, (33,33%).

A többi felekezetek — unitárius és evangélikus — ezzel szemben elenyésző számban vannak képviselve. Százalékszámuk 7,06, illetve 1,21. A könnyebb áttekinthetőség érdekében a görög és örmény szertartású katolikusokat, — akik valamennyien magyaroknak vallják magukat — katolikus gyűjtőnév alatt foglaltuk össze. Számuk az említett csoporton belül mindössze 4,35 százalék. Az egyéb rovatba azok kerültek, akik nem jelölték meg felekezeti hovatartozásukat. A római katolikusok száma eléri az abszolút többséget a kereskedelmi akadémián és az egyetem természettudományi karán. Viszonylagos többséget alkotnak a jogi és orvosi karon.

3. KÜLFÖLDI TANULMÁNYUT

A legkifutóbban, az erdélyi magyarság gazdasági helyzetére élesen rávilágító kimutatás a hallgatók külföldi tanulmányútjáról nyújt felvilágosítást. A 991 hallgató közül csupán ötvennégy (4,50%) járt külföldi tanulmányúton és ennek is közel fele (23) Magyarországon. Franciaországban többen jártak, mint Németországban. Ifjúságunk úgy látszik, inkább a gall szellem irányába orientálódik, aminek egyik, — de nem egyetlen — oka a francia nyelv úgyszólván elengedhetetlen volta egyetemi tanulmányaikban. Az angol-magyar unitárius egyházi kapcsolatok következtében számos unitárius hittudományi főiskolai hallgató folytatott tanulmányokat Angliában.

ra is. Az ott érettségizettek teljes egészükben a hittudományi főiskolák kötelekébe tartoznak. Az erdélyi magyarság evangélikus vallású középiskolát nem tart fenn, az ebben a rovatban szereplő 0,92% száz gimnáziumban tanult (Brassó, Segesvár, Medgyes, Beszterce), minden valószínűség szerint a nyelv elsajátítása céljából.

Az állami iskolákban végzeteknek két harmad része (64,09%) római katolikus vallású, közel egyharmad református. Az unitáriusok és evangélikusok arányszáma 2,72, illetve 1,36 százalék. Ezt a nagy többséget némileg azal magyarzathatjuk, hogy a nyugati határ mentén a római katolikus vallásúak száma magasabb, mint a reformátusoké és az itt elterülő nyolc vármegye 526 ezer 879 főt kitevő magyar lakosságának mindössze két hitvallású gimnáziuma van, ezek közül az egyik (temesvári) román tannyelvű, a másik (aradi) nem rendelkezik nyilvánossági joggal. Nagyváradon az Emanoil Gojdu állami főgimnáziumnak van magyarnyelvű tagozata.

(Folytatjuk.)

SCALA ma és mindennap RÉZTÁBLA A KAPÚ ALATT

NAGY NAPOLEON

Emlékezések a császár halálának évfordulójára

Ha igaz, hogy csipkés bölcös a tehetségek ravatala, úgy Bonaparte Napoleonnak nem kellett félnie talentuma halálától. A korzikai ügyvéd háza, a korán elvesztett apa, a sok megmaradt gyermek, politikai üldözöttség, menekülés Franciaországba, nem teremthetett csipkés baldachint fekhelye fölé. Eleinte új hazájában sem várt sok jó reá: éhezés, mellőzés, családi és anyagi gondok, örökös háború, boldogtalan szerelmek szegődték mellé. Pályája azután merész hirtelenséggel szökken felfelé, sőt előre, egészen a császári koronáig, de végeredményben semmi sem változik. Lelke mélyén, a kiváló színész maszka alatt, mindenkor a szerény származásu, félszeg tiszteske marad — erényeivel és hibáival együtt. Örökös győzelem után, ugyszólván egyetlen vereség semmisíti meg, barátja nincsen, önzetlen szerelme sem akad. Még sírjában sem leli meg nyugalmát, mert tisztelatlenség, lebecsülés szálldos ott is fölötte, míg végre kiássák a szentilonai koporsót, Párisba viszik, ahol mélyített márványfalak között helyezik el. Aki látni óhajtja, meg kell hajtania a fejét... Csak így érhetette el ezt a megérdemelt fejhajtást az egykor Világ Urának nevezett Napoleon császár, — aki igazában csak koporsójával hódította meg hazáját, Franciaországot...

Polgárebereknél azt mondják, hogy pletyka, történelmi alakoknál legenda lesz a mendedmondákból. Minél nagyobb valaki, annál szenzációesebbek a róla szóló művek. Napoleonról olvastuk már, hogy nem is a derék Buonaparte ügyvéd törvényes fia, hanem gróf Marbeuf tábornok, korzikai kormányzó. Még szerencse, hogy anyját nem vonják kétségbe. Píjot, egy újabb francia kutató görög származásának hirdeti az ajacciói kiskapitány. Arra is találunk komoly fejtegetést, sőt képet is, hogy Napoleon nem halt meg Szentilonán, hanem Törökországba menekült és mint Jusszuf pasa fejezte be életét...

Napoleon emlékiratai érdekesek, ha nem is mindig őszinték. A szerző talán maga is elhitte fillentéseit, mert a nagy képmutató bizonyosan önmagát sem kímélte a becsapástól. Az említett memoárokon kívül — és ezt kevesen tudják — a császár szépirodalmi babérokra is vágyott. Először feleségéhez például verseket írt és nemrég fedezték fel egyik novelláját, melynek „Clisson és Eugénia” a címe és saját élményeit rögzíti abban. Szomorú lenne, ha Napoleon olyan hadvezéri dicsőséget szerzett volna csupán, mint irodalmi, mert bizony a novella olyan, — ahogyan mondani szokták — mint a császár kardja: hosszú és lapos...

A sok szép novella, regény és költemény fantázia-fátylát, ha fellebbentjük, egyedülálló, magános embert látunk magunk előtt. Sokkal magasabbrendű volt, semmint hogy barátai lettek volna és a nőknél sem tudott boldogulni. Az ut, melyet befutott, tele van asszonyokkal, olykor szerelmmel is, de mindig csak ő szerelmes. A nők szemében rendszeren közömbös, vagy a rangját szeretik, a fényt, mely körülveszi és ami kápráztat valakit. Ha olykor igazi érzés kerül az utjába, egy-egy Desirée, nem tud ezzel mit kezdeni. Vereséget szenved a leggyengébb ellenféltől. Szerencsére nem veszi túlságosan szívére a balsikert. Tudja, hogy a nők vele szemben is csak nők maradnak: kiszámíthatatlan, széleslyes lények. Ő viszont férfi volt — bár nem azért, mintha uralkodni tudott volna érzéseim, hanem, mert elsősorban és legjobban önmagát szerette...

Napoleon államokat törölt le a térképről és országokat rajzolt oda bele. Királyokat fosztott meg trónjuktól és uralkodókat nevezett ki. Azután, amikor leáldozott a csillaga, nem maradt meg ezekből semmi — vagy ahogyan latinul mondják a semmit: nihil. A kabbalisták ezt előre megjósolták a parvenü fejedelmekről, és pedig a következő akrosztikonból:

Napoleon francia császár,
Iosephus spanyol király,
Hieronymus, westfallai király,
Ioachimus, nápolyi király és
Ludovicus, Hollandia királya.
Önmagával együtt ezeket az uralkodókat alkotta Napoleon és ha a kezdőbetűket összeolvassuk, ott áll a megfejtés: NIHIL, semmi... És a bölcös is azt tudja, hogy semmiből nem lesz semmi...

Kevesebb ismert dolog Napoleon öngyilkossági kísérletének története. Caulaincourt tábornok nemrégien megjelent memoárjában leplezi ezt le. 1814. április 12-ről 13-ra virradó éjjel mérget vett be és pedig, amelyet orrosától kapott a rosszemlékű orosz visszavonuláskor. Arra az esetre szót, ha menekülés közben elfognák. Nem akart élve kerülni Sándor cár „baráti” kezébe... A kísérlet persze csak kísérlet maradt, de még az életuntagságot is eltisztogatta a hajnalban kapott gyomormosás.

Madame Crawford párisi szalonjába érkezett elsőnek a hír Napoleon haláláról. Nagy társaság volt éppen együtt. Csupa előkelőség, csupa tekintélyes név. Maga Wellington herceg, a

A buziási fürdőigazgatóság július és augusztus hóra
táncmester-maitre de plaisir-t keres

a vendégek szórakoztatására. A román, német és magyar nyelv ismerete szükséges. Feltételek megállapodás szerint. Fényképes ajánlatok Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T. Fürdőigazgatóság, Buziás, címre küldendők

császár hatalmas ellenfele is megdöbbenéssel hallotta a gyászt és rábólogatott a tereben szerteszét szállongó sóhajokra: micsoda esemény! — mondták — micsoda esemény!... Talleyrand herceg, Napoleon egyszemélyben híve és ellensége, barátja és gyűlölője nyerte viszsza legelőbb lélekjelenlétét — ha ugyan volt egyáltalában lelke ennek az embernek — és fölényes, öblös hangon szólalt meg: — Esemény?! — igyekezett megtörni a varázst — nem, már nem esemény, csak hír!...

Sem Talleyrand, Benevent hercege, sem más nem tudta megakadályozni, hogy Napoleon halála után is hódítson, példakép legyen tanulság, eszmény, örök téma... Lehetséges, hogy kiváló politikai ellenfelének, Chateaubriandnak igaza volt: A világ Bonaparteé; életében kikiklott előle, halála után azonban az övé lett...
K. G.

Színház

VIA MALA

Bemutató a temesvári színházban

A Thalia művészeti együttese második prózai bemutatóként Jahn Knittel svájci író Via mala című színművét mutatta be. Ez a bűnügyi dráma nem iradalmi színvonalú és cselekménye is vontatott, s nélkülözi azokat a váratlan idegfeszítő változatokat, amelyeket az ilyesfajta felépítésű daraboktól elvárhatunk. Annál szenzációsabb volt azonban a Thalia együttesének játéka. Az összes szereplők kabinetalakítást nyújtottak. Fényes Alice lélektanilag lehetetlen szerepében is megtette mindent a siker érdekében, ugyszintén Nagy István is érthetővé igyekezett számunkra tenni a vizsgalóíró alakját, aki spa-

nyol inkvizitorként gyöttri, vallatja saját feleségét és hozzátartozóit. Tóth Elek verőfényes, életeleven alakítást nyújtott mint törvényszéki elnök, Benes Ilona kitünő volt a lelkiileg halálra gyötört anya szerepében, ugyszintén Erényi Böske és Kovács György, valamint kisebb szerepekben Paál Magda, Lantos Béla és a többi művész, akik vállalva öröklődtek a mentési munkálatokban. A közönség lelkesedve gyönyörködött játéukban, amellyel szinte sikerült elfeledtetniük a szindarab kiáltó gyengeségeit.
(Flaneur.)

Hunyady Sándor új darabja a temesvári színpadon

Havasi napsütés című vígjáték bemutatója

Szombaton és vasárnap mutatja be a Thalia színtársulat Hunyady Sándor, a kitünő színműri legújabb vígjátékát, a Havasi napsütést. Ez a nagyszerű író darabjának színhelyeül egy szanatóriumnak is beillő előkelő téli sportszállodát választott ki a havasok között és ebben a lebilincselő környezetben megkapó cselekmény játszódik le. Könyv és mosoly váltakoznak a darabban, akár a havasok csucsain a napsütés és a szélvihar. A rövid játékidény miatt csak két előadás jut ennek a nagyszerű vígjátéknak, amely mindvégig tiszta, csillogó, friss levegőt, meleg emberi mondatokat hoz. Hunyady Sándor egyéni humorának és közvetlen stílusának legértékesebb alkotása ez a darab.

Hétfőn este a magyar színház a Kék róka színművet adja elő parádés szereposztásban. Ez a világhírű darab a múlt évben több mint kétszáz előadást ért el. Az érdekesítően izgalmas cselekmény mindvégig bővelkedik szellemességben, nagyszerű fordulatokban, drámai feszültségben. Egy házassági háromszög keretében az asszonyi lélek örök, mindig újszerű izgalmas problémáját mutatja be a darab, amely szintén a legkérdésesebb előadás keretében kerül színre a Thalia együttesével.

MŰSOR:

Május 20, szombat délután 5 órákor: HATODIK EMELET. (A nagyszerű vígjáték első olcsó helyáras előadása.)

Május 20, szombat este 9 órákor: HAVASI NAPSÜTÉS. Hunyady Sándor legújabb, nagyszerű vígjátéka, a szerző rendezésében.)

Május 21, vasárnap délután 3 órákor: A ROSSZ ASSZONY. (A kitünő Bókay vígjáték első olcsó helyáras előadása.)

Május 21, vasárnap délután 6 órákor: FRANCIA SZOBALÁNY.

Május 21, vasárnap este 9 órákor: HAVASI NAPSÜTÉS.

Május 22, hétfő este 9 órákor: KÉK RÓKA. (A világsiker aratott Herceg-vígjáték. Először.)

(*) Dragoi Sabin új operája. Dragoi Sabin a temesvári városi zeneiskola igazgatója és ismert zeneszerző, akinek Napasta című operája nagy sikert aratott, új operát fejezett be. Az új dalmű címe Kyr Janulea és az az Astra közművelődési egyesület jubileumi nagygyűlése alkalmával, szeptember 11-én, a kolozsvári operában kerül színre. A Kyr Janulea operát ugyanakkor a bucurestii opera is bemutatja.

A napokban megnyílik a SCALA nyári mozija

Figyelje további hirdetéseit!

A „Bukaresti hónap” látványosságai

A főváros vezetősége az idén olyan maradéktalan élményt akar nyújtani a „Bucuresti hónap” látogatóinak, amely bőségesen kárpótolja a megnyitás elhalasztása okozta általános türelmetlenséget. A történelmi és kulturális részen kívül olyan rendkívüli látványosságban lesz része a látogatóknak, amely élete legkedvesebb emlékei közé fogja sorozni a „Bucuresti hónapot.”

A látványosságok főattrakciója a világhírű berlini „Busch-cirkusz”. A hasonló intézmények közül magasan kiemelkedő cirkusz méreteinek jellemzésére, csak úgy futólag említünk meg néhány adatot. Két szerelvényből álló saját különvonatán jött a karaván Berlinből Bucurestibe. Mindkét vonat egyenként 48 kocsiból áll. Az állatállomány száma 400-ra, a művészeti, műszaki és kezelő személyzeté pedig 500-ra rug. A nézőtér befogadóképessége 5.000 főnyi. Az állatok naponta 4.000 kg. szénát, 4.000 kg. zabot, 400 kg. kukoricadarát és 300 kg. korpát fogyasztanak el, ezenkívül felhasználnak 6.000 kg. szalmát. Az oroszláncsorda naponta két lovat fal fel, a kölykeik pedig 15 kg. halzsírt, egy bödön mézet és egyéb édességet fogyasztanak el. A többi egzotikus állatok táplálására szintén nagymennyiségű élelmiszert használnak fel. A cirkusz műszaki berendezése a modern technika legmagasabb fokán áll, a műsor művészi színvonala és érdekesítő volta pedig a legkényesebb igényeket is teljesen kielégíti. A többi látványosság ismertetésére visszatérünk.

A „Bucuresti hónap” megnyitása május 22-én, hétfőn lesz, amikor a vasúti kedvezmény is életbe lép.

Elbocsátott magyar munkások figyelmébe!

A Bánsági Magyar Népközség közbenjárásra kérte fel a Romániai Magyar Népközség országos vezetőségét és a Nemzeti Ujjászületés Frontja legfőbb tanácsának magyar tagjait azon magyar alkalmazottak érdekében, akiket a nemzeti munkavédelem címén folyó vállalati ellenőrzésekkel kapcsolatban elbocsátottak, vagy elbocsátásukat kilátásba helyezték amiatt, mert nincs állampolgársági bizonyítványuk. A közbenjárás Dragomir kisebbségi miniszternél és Bujoi nemzetgazdasági miniszternél meg is történt. Ennek alapján a Bánsági Magyar Népközség felhívja az állampolgársági bizonyítvány hiánya címén elbocsátott magyar alkalmazottakat, avagy akinek elbocsátását kilátásba helyezték, hogy személyesen, vagy hozzátartozóik útján sürgősen jelentsék be adataikat a temesvári népközségi irodában 1. Piata Unirii 8. szám (1. emelet) alatt délelőtt 9-től 1-ig és délután 4-6 órák között, hogy érdekükben további lépések legyenek eszközölhetők. Csak azok jelentkezzenek, akiket a folyó évben bocsátottak el az állampolgársági bizonyítvány hiánya miatt, vagy azért, hogy helyükbe más nemzetiségű alkalmazottat helyezzenek.

Évről-évre emelkedik a koldusok száma, akiket állandóan segíelyez a józsefvárosi plébánia

A szociális nyomorra és a szegénységre élénk megvilágítást vet az a ritka statisztika, amelyet Metzger Márton dr. józsefvárosi prépostplébános, ez az ideális lelkű és emberszerető érzéssel teltt egyházi férfiú készít már évek óta. Temesvár koldusait tartja nyilván a józsefvárosi plébánia irodájában ez a statisztika, amelyből az is kitűnik, hogy az elszegényedés az utóbbi években jelentékeny mértékben megnövekedett. Az 1936. évben 255, az 1937. évben 410, az 1938. évben pedig 525 koldus szerepel a város területén ebben a kimutatásban, akik minden hét szerdáján egyenként kisebb-nagyobb segíelyt kapnak a józsefvárosi plébánián. Az utolsó esztendőben a koldusok között volt 22 belvárosi, 160 gyárvárosi, 71 erzsébetvárosi, 199 józsefvárosi és 73 mehalai. Nemzetiségre való különbség nélkül jut nekik a jótékony, adakozó emberek alamizsnája, amelyet Metzger plébános mindig megtold néhány vigasztaló, biztató, ha kell, korholó szóval. Mert erre is szükség van, amikor az élet elesettjei megjelennek, olykor züllötten, itálosan. Nyáron a plébánialak udvarának nagy fája alatt történik a koldusok szerdai megajándékozása, télen rossz időben a plébániahivatalban. És bizony a nem mindig hálás koldusnép a szerény adományon kívül észrevétlenül elviszi néha a falra akasztott képeket, kicsavarja a villanykörteket, sőt az egyik elvitte a bekeretezett Tíz parancsolatot is. Volt

eset, hogy az egyik részeg koldus, amiért nem kapott alamizsnát, eltörte dühében a plébániához felvezető lépcső karfáját is. Metzger Márton és lelkes hívei ennek ellenére tovább is enyhítik a nyomor fájdalmát.

Szombati májusi ájtatosságok a temesvári templomokban

A püspöki székesegyházban szombaton este hét órakor német ájtatosság és német szentbeszéd lesz, tartja Unterweger Lothár dr. kanonok, szeminaryiumi rektor. A belvárosi plébániatemplomban este nyolc órakor magyar ájtatosság, szentbeszéd nincsen. A gyárvárosi plébániatemplomban este hét órakor magyar ájtatosság lesz, szentbeszéd nincsen. Az erzsébetvárosi plébániatemplomban szombaton este félnyolc órakor magyar ájtatosság és utána magyar konferenciabeszédet mond Pater Hajdu Béla dévai ferencrendi atya. A józsefvárosi plébániatemplomban szombaton este negyednyolc órakor magyar ájtatosság és magyar szentbeszéd, tartja Groczky Péter nyugalmazott esperes-plébános. A józsefvárosi zárdatemplomban este hét órakor ájtatosság. A mehalai plébániatemplomban szombaton este félnyolc órakor magyar ájtatosság lesz, szentbeszéd nincsen.

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

Az egész ország kegyelettel ünnepelte meg Hősök napját

Temesváron is kegyelettel áldoztak a hősök emlékének

Temesvár lakossága őszinte kegyelettel ült meg a háborúban elesett hősök emléknappját. Csütörtökön pihent minden munka, a házak ormáról pedig lobogók erdeje lengett. Délelőtt kilenc órára az Unirii-téren felállított, emelvény körül nagy közönség gyülekezett. Ott volt Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Mccanu ezredes, mint a hivatalosan távollévő Dragalina Cornel tábornok-hadosztályparancsnok képviselője, Ciupe Gheorghe dr. helytartósi vezértilkár, Popovici Virgil ezredes-prefektus, Tieran Emil dr. főpolgármester, Warth Péter dr. alpolgármester, Gritta Ovidiu rendőrkvesztör és még sokan mások. Megjelentek az összes hitfelekezetek képviselői, a katonai parancsnokságok tagjai, a tisztikar, a konzuli testület, a bíróság tagjai, az ügyvédi és a közjegyzői kamarák vezetőségei, a Nemzeti Gárda, a hadirokkantak, a kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági testületek, a társadalmi egyesületek kiküldöttei, valamint a középiskolák növendékei. Kivonultak az ötödik vadászrezd és a csendőrség zenekara is.

Az emelvényen a tábortól misét nagy papi segédlettel Tiucra Patrichie dr. főesperes mondotta. A mise után harangzúgás és a zenekarok indulói mellett az ünneplő közönség a katonai temetőbe vonult. A papság ott újabb istentiszteletet tartott, majd Sárhulescu alezredes tartott ünnepi beszédet. A megemlékezés meleg és hálás szavaival szolt a háborúban elesett katonákról, akik életüket áldozták föl a hazáért és a nemzetért. Hazaszeretékük bizonyítására a legnagyobb áldozatot hozták és azért a nemzet mindenkor hálaával gondol rájuk. A beszéd után Marta Alexandru dr. királyi helytartó elhelyezte a helytartóság koszorúját a katonai temető nagy feszületének lábához. Utána a különböző hatóságok és testületek koszorúinak elhelyezése következett.

Este kilenc órakor a katonaság a városban végig zeneszó mellett fátylásmenettel rendezett. A fátylásmenettel végül a királyi helytartóság palotájára előtt vonult fel. A palota erkélyéről néhány szóval Ciupe Gheorghe dr. vezértilkár beszédet tartott, amelyben szolt a nap jelentőségéről és a nemzet háláját fejezte ki a háború hősei iránt.

Bucurestiből jelentik: Hősök Napját csütörtökön kegyeletes ünnepségek keretében ünnepelték meg az egész országban. Különösen a fővárosban voltak igen nagyra nyuak a felvonulások és a különböző temetőekben megtartott istentiszteleteken kívül az ismeretlen katonának a Carol-parkban levő emlékművénél is megható ünnepség folyt le. Mihai nagyvajda strajer különítményével Prunaru községben vett részt az istentiszteleten és beszédet is mondott, megemlékezve az 1916. november 12-én elesett hőskről. A fővárosi ünnepségeken részt vett Nae Popescu kultuszminiszteriumi államtitkár, Dombrowski Victor tábornok, Bucuresti főpolgármestere, a polgári és katonai előkelőségek, valamint a Straja Tarii vezetői. Nae Popescu államtitkár mondotta az ünnepi beszédet, megemlékezvén arokról, akik véruket áldozták Nagyromániáért. Az ünnepség délelőtt 11 órakor kezdődött és arra

a német, magyar és bolgár követségek is elküldötték koszorúikat

s a követek személyesen is megjelentek katonai attaséik kíséretében. Az istentisztelet után Munteanu őrnagy, a nagyvezérkar tagja német nyelven mondott beszédet és megemlékezett azokról a külföldi katonákról, akik együtt pihennek a temetőben a román hősi halottakkal.

A szófiai román székesegyházban a Hősök Napján gyászistentiszteletet tartottak, amelyen megjelent Filotti szófiai román követ, a követség tagjaival és a szófiai román kolónia. Istentisztelet után a temetőben imádkoztak az ott eltemetett román hősi halottak lelkiüdvéért.

RIVOLI

A nagy filmek mozija. A szezon legszenzációsabb filmje.

A Fekete Sas

Első és második rész együtt kerül bemutatásra szombaton és vasárnap

Előadások 3, 6 és 1/2 10 órakor, az utolsó előadás után külön VILLAMOSJÁRATOK!

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

— **Öfelsége újabb ajándéka a hadfelszerelési alapra.** Bucurestiből jelentik: Flandor udvari marsall értesítette Calinescu miniszterelnököt, hogy Öfelsége katonai és polgári udvartartása újabb összeget, 257 ezer leit juttatott el a hadseregfelszerelési alap részére. Az ország minden részéből szakadatlanul érkeznek az adományok. C. Argetoianu koronatanácsos, 50 ezer leit ajánlott fel a hadseregfelszerelési alapra.

— **Tovább folytatódna az angliai merényletek.** Londonból jelentik: Csütörtökön délelőtt a lankasteri rendőrbiztosi épületben bomba robbant. Egy rendőr és egy polgári személy könnyebben megsebesült. Robbanás történt a woolwichi fegyvergyárban is. A lapok úgy tudják, hogy a robbanásnak hét emberélet esett áldozatul, a hadügyminisztérium jelentése szerint azonban a robbanásnak csak 5 halott és 6 sebesült áldozata van.

— **Árpád király korabeli kastélyt találtak a Pomáz melletti ásatásoknál.** Budapestről jelentik: Azok az ásatások, amelyeket két évvel ezelőtt a Pomáz melletti Klisza dombon kezdtek meg, szép eredménnyel végződtek. Néhány nappal ezelőtt hatalmas várkastély romjaira bukkantak, amely az Árpád király korából származik. A várkastély a tatárjárás idején elpusztult, de Nagy Lajos király újra építtette és halála után özvegye lakott benne. Utóljára Szilágyi Erzsébet és Mátyás király felesége, Beatrice királyné lakott a kastélyban.

— **Nagy vasuti kedvezmény a Budapesten nyaralóknak.** Budapestről jelentik: A Budapest fűrdőváros egyesület tegnapi közgyűlésén a főtákar bejelentette, hogy a Magyar Államvasutak igazgatósága részéről nagy kedvezményeket biztosítanak a külföldről érkező fűrdővendégek számára. Eszerint minden külföldi fűrdővendég, aki hét napig tartózkodik Budapesten, ingyen utazhatik vissza az országhatárig.

— **SZÜLŐI ÖRÖM.** Pázsitka Ferenc újságíró kártársunkat, a Déli Hírlap belső munkárait családai öröm érte. Felesége, született Reff Ida egészséges leánygyermekkel ajándékozta meg. A gyermek a keresztségben az Ida, Lidia nevet kapja. A boldog szülőket barátaik és ismerőseik nagy számban keresik föl üdvözléseikkal.

— **Hatalmas tűz Suceava-megyében.** Cerna-tuból jelentik: Tegnapi délután a suceava-megyeyi Vorniceni községben katasztrófa tűz pusztított. Három óra alatt számos bérház és gazdasági épületet pusztított el a tűz, amely Ilie Baraiu gazda házában a keményen keletkezett. A nagy szélben a tűz az egész falura átterjedt. A sucevai tűzoltóságot is kivezényelték és igyekezett a veszedelem továbbterjedésének gátat vetni, ez azonban igen nehéz volt, mert a szélvész messzire magával vitte a szikrákat. Csak a községházát, a templomot, a parochiát és az iskolát tudták megmenteni. A táviró és telefonösszeköttetés megszakadt. A legutóbbi hírek szerint tizenheten súlyosan megsebesültek és hat személy, köztük négy gyermek eltűnt. A kárt még nem lehetett megállapítani és a tűzvész még most is tart.

— **FELHÍVÁS A MAGYAR VÁLASZTÓKHOZ.** A Nemzeti Ujjászületés Frontja magyar tagozata és a Bánsági Magyar Népközség vezetősége felhívja a harminc éven felüli, írni-olvasni tudó, tényleges foglalkozással bíró magyar férfiakat és nőket, hogy azonnal jelentkezzenek a képviselőválasztási listába való felvétel végett Temesvárott a telekbíróságokon, a falvakban az előjáróságokon.

Május 20
Szombat
Bernát, Talaleu

1795. május 20-án végezték ki Budán Martinovics Ignác József címzetes apátot és politikai író, valamint négy társát. Martinovics vezetője volt a Reformátorok társaságának, amely azt hirdette, hogy az állam a hatalom a népet illeti meg, amelynek joga van a királyságot eltörölni. Martinovicsot és négy társát a királyi méltóság és a közös elleni összeesküvés miatt halálra ítélték és kivégezték. Az általuk kiadott könyveket, füzeteket és nyomtatványokat a vesztőhelyen elégették.

1799. május 20-án született Honoré Balzac francia regényíró. Működése új korszakot nyitott a regényírás terén. Balzac teremtette meg az úgynevezett naturalista regényírást. Regényeiben az emberi élet drámáit rajzolja. Összesen kilencvenhét regényt írt. Ismertebb regényei, amelyek magyarul is megjelentek: A harminc éves asszony, Goriot apó, Betti néni, A házasság lélektana.

1815. május 20-án fejezték be a bécsi kongresszust, amely 1814. szeptember végén nyílt meg és amely feladatát tűzte ki, hogy a napoleoni háborúk után Európát újra rendezze. Személyesen vettek részt az osztrák császár, az orosz cár, a porosz, a bajor, württembergi és dán királyok. Franciaországot Talleyrand képviselte. Összesen százánál több államférfi volt jelen. Heteken keresztül multságok folytak csupán és akkor keletkezett az ismert szállóige: A kongresszus táncol. Aztán megkezdődtek a komoly tanácskozások, amelyek hónapokig tartottak.

1890. május 20-án vette feleségül Chimay Joseph francia herceg a dúsgazdag amerikai Ward Klárát, a sokszoros dollármilliomos Ward székénylányát. Chimay hercegnő hat esztendő múlva megismerkedett Rigó Jancsi magyar cigányprimással, akivel megszökött. Ezzel a szerelmi históriával annak idején tele volt az egész világ.

MA szombaton este megnyílik a Lloyd-kert

Fedett hely 600 személy részére!
BAR — TÁNC — SERES-JAZZ
Minden VASAR- és ÜNNEPNAP délután 5—7-ig TÁNCDELUTÁN

— **ÁLLAMPOLGÁRSÁG IGAZOLÁSA.** A Bánsági Magyar Népközség temesvári központi irodája (Piata Unirii 8.) állampolgársági ügyekben készséggel áll rendelkezésére a Magyar Népközség tagjainak. Az érdekelteket ez úton is újból felhívja hogy június 1-ig okvetlenül jelentkezzenek, amely a legvégső terminus. Legfontosabb okmány az illetőségi bizonyítvány, amely az 1918 december 1-én román területen fennálló illetőséget igazolja.

— **Bányászások otthona Sájlerlakon.** Fleischhacker Károly, a Resica-művek igazgatója, — mint arról beszámoltunk — nyolcvan esztendősz szolgálata alkalmából kitüntetésben részesült. A népszerű igazgató ebből az alkalomból szép tanujelét adta emberbaráti érzéseinek. Kezdeményezésére a Resica-művek többi igazgatóinak hozzájárulásával háromszázötvenezer leies alap létesült, amelyből Sájlerlakon a bányászatonok részére nyári üdülőotthont létesítenek. A fiuk, akik egyik legnehezebb hivatást, a természet kincsének a föld méhéből való felszínrehozását választották maguknak, szabadságukat ebben az üdülő otthonban töltik majd. Az üdülőotthon még ebben az esztendőben megnyílik.

— **ÖNGYILKOS SZOLGALÉGENY.** Steinbinder István kiskomlósi szolgálégeny, kenyéradó gazdája istállójában felakasztotta magát és meghalt. A légeny közös háztartásban élt egy asszonnyal, aki azonban kiadta az utját és az annyira elkeserítette, hogy véget vetett életének.

— **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Susanni Viola, Lantos István, Petz Irén Franciska.

— **JELÖLÉSEK A PARLAMENTI VÁLASZTÁSOKRA TEMESVÁRÓTT.** A kereskedelmi testületek szövetségének kezdeményezésére legutóbb történt kamarai jelölések alkalmával a jelöltek névjegyzékébe felvették Scheer József, a vendéglősök ipartársulati elnökének javaslatára Bojinca Cornelli is, aki az ipartársulat ügyésze. Ezenkívül jelölésüket eszközölték a különböző ipari céhek is. Két cég a kamarába Foale Nicolaet, az építési cég elnökét és Novac Traian asztalosmestert jelölte. Az iparosok szenátusi jelöltjei Olariu Petre volt alpolgármester, Sechej Alexandru a pékek egyesületének elnöke és Cristea Ion szabómester.

— **Malária.** Loris Péter, a Landbote című német folyóirat szerkesztője, ezen a címen németül írott könyvet adott ki. A könyv a szerző Albániában töltött háborus emlékeinek felsorolásával kezdődik, az ottani viszonyok, társadalmi állapotok, a gazdasági helyzet, a kultúra és közegészségügy ecsetelésével folytatódik. Részletesen megírja, hogy a festői tájakban bővelkedő Albánia legnagyobb csapása a malária, amely igen sok életet ragad el. Beszél a malária keletkezéséről és az ellene folytatott harorról, a betegség gyógykezeléséről és leküzdésének módjairól. A végén Loris Péter színes képet ad a mai Albániáról, Zog király trónrajutásáról, uralkodásáról, udvartartásáról, házasságáról és az ország fejlesztése érdekében véghezvitt cselekedeteiről és bukásáról. A száztizenegy oldalas könyv, mely számos fényképfelvételt is tartalmaz, megérdemli, hogy az olvasó végiglapozza.

— **Dr. Kovács Ernő** nőorvos rendelését IV. Fröhl-ucca 40. alá (Brück-ház) helyezte át. Rendel délelőtt 10—12-ig és délután 4—7-ig. Telefon: 43—19.

— **Nagy kedvezményeket élveznek a debreceni Nyári Egyetem hallgatói.** A debreceni egyetem az idén is megrendezi szüneti tanfolyamát, a Nyári Egyetemet, mely ma már Európa legnépesebb szüneti tanfolyama. Tavaly 22 nemzet fiai közül 812 hallgatója volt. A Nyári Egyetemen 6 európai nyelven folynak az előadások az európai szellemi, gazdasági és technikai fejlődés legújabb eredményeiről. A nyelvleckék a francia, angol, olasz, lengyel, német és eszperanto nyelvek elsajátítását teszik lehetővé. Az idegenekkel való állandó érintkezés és együttléti kitűnő alkalmak a modern nyelvek elsajátítására és gyakorlására. A tanulmányi programot a nyári életrend szempontjainak figyelembevételével úgy állították össze, hogy a hallgatóknak legyen ideje üdülésre és szórakozásra a városi gyógy- és strandfürdőben. Ezenkívül hangversenyek, kirándulások, táncbemutatók teszik változatosabb a tanfolyam programját. A Nyári Egyetem beiratkozott hallgatói nagy kedvezményeket élveznek. A magyar konzulátusok és követségek olcsó vizumot adnak a Nyári Egyetem hallgatóinak. A magyar vasutakon pedig 50 százalékos kedvezménnyel 6 tetszőleges utazásra jogosító jegyfizetést kaphatnak. Debrecenben olcsó villamos- és strandbérletet válthatnak. Végül egy hetet tölthetnek Budapesten, a lehető legkedvezőbb feltételek mellett. A beiratkozás előképzettséghez nincs kötve. A tanfolyam augusztus 1—18-ig tart. A részvételre vonatkozólag bővebb felvilágosítást nyújt a Nyári Egyetem titkársága (Debrecen, Egyetem.).

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLTATA:

Szombaton, május 20-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszerháza.

A II. kerületben a Maressal Joffre uton levő Schul gyógyszerháza

A III. kerületben a Carol uton levő Keller gyógyszerháza

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszerháza

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerháza és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

MŰSOR:

SZOMBAT, MÁJUS 20.

APOLLÓ: „...ma este — Hotel Ritz” (angol film)

CAPITOL: Artatlan Zsuzsi (francia film)

RIVOLI: Fekete sas I. és II. rész (angol film)

SCALA: Rézkabla a kapu alatt (angol film)

(—) Hétfőn kezdődik a május nyugdíjak számfejtése. Az adóhivatalok május 22-én, hétfőn kezdik meg a májusi nyugdíjak számfejtését. A sorrend a következő: Az első számú adóhivatalnál számfejtik a Belvárosban és a Mehalában lakó nyugdíjak illetményeit és pedig hétfőn az A—L, kedden az M—O, szerdán a P—Z betűk kerülnek sorra. A második számú adóhivatalnál a gyárvárosi nyugdíjasok illetményeit számfejtik a következő betűrendben: hétfőn A—L, kedden M—R, szerdán S—Z. A harmadik számú adóhivatal számfejteti hétfőn a katonai és vasúti nyugdíjasok, kedden az A—M, szerdán az N—Z kezdőbetűs polgári nyugdíjasok illetményeit.

(—) HŐSÖK NAPJA A ZSIDÓ TEMETŐBEN A temesvári izraelita hitközség Nyiri Jenő elnökkel és Drechsler Miksa főrabbiával az élén, a Hősök napja alkalmával a temetőbe vonult, hogy a kegyelet adóját lerója a világháború hősi halottainak emlékezetére előtt. A gyászistentiszteleten, amelyet Drechsler főrabbi és Katz főkántor végeztek, megjelentek az összes zsidó testületok képviselői, a zsidó iskolák növendékei, mely utóbbiak a kegyeleti aktus befejezése után a román nemzeti himnuszot énekeltek.

(—) Két leiel drágult a zsír. Tieran Emil dr. főpolgármester az ármegállapító bizottság javaslatára most írta alá a rendeletet, amely egy hónapra megállapítja a fontosabb élelmiszerek maximális árait. A maximális árak ugyanazok maradnak továbbra is, mint az elmúlt négy hét alatt. Változás csak a zsírnál történt, amennyiben a zsír két leiel drágult és most harmincyole leibe kerül kilónként.

(—) ELMARAD A REFORMATUS NŐSZÖVETSÉG KÁVEDELUTANJA. A Református Nőszövetség elnöksége ezúton értesíti a tagokat és az érdekelteket, hogy a vasárnapra tervezett és meghirdetett kávédelután — közbejött akadályok miatt — elmarad. A már megváltott jegyek későbbi alkalomra érvényesek.

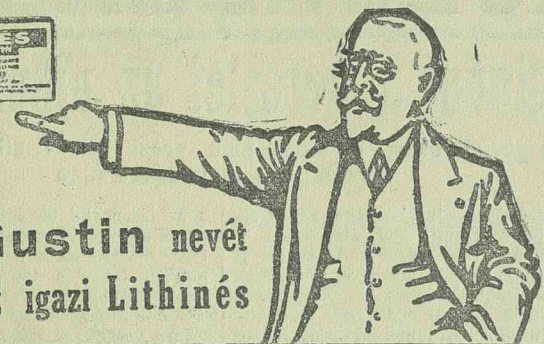
(—) Temesvári származású pesti újságíró német kitüntetése. Hitler Adolf vezérkancellár Mikes-Mischek Ferenc budapesti újságírónak, aki két esztendő óta a Függetlenség és az Esti Újság berlini szerkesztője, a német birodalmi aranyzsírnagy második osztályát adományozta. Mikes-Mischek Ferenc szerkesztő temesvári származású. Előbb mint tanár működött szülővárosában, később pedig újságíró lett. A háború után Budapestben telepedett meg és különböző lapok munkatársa volt, hat év előtt pedig belépett a Függetlenség című kormánylap szerkesztőségébe. Mikes-Mischek Ferencet ma is családi kapcsolatok fűzik Temesvárhoz, mert itt él édesanyja és nővére, Mischek Irma zongoratanárnő.

(—) KONFIRMÁCIÓ A REFORMATUS EGYHAZBAN. Vasárnap, május 21-én délelőtti istentisztelet keretében lesz az áldozócsütrőkön vizsgát tett gyermekek ünnepélyes konfirmációja. Ugyanakkor a konfirmáltak úrvacsorában is részesülnek. A gyermekekkel együtt azok szülei és hozzátartozói is az úrvacsorához járulnak, valamint a gyülekezet többi tagjai is. Az egyház vezetősége ezúton is felhívja a gyülekezet tagjait, hogy ezen a felemelő, bensőséges ünnepélyen minél nagyobb számmal jelenjenek meg, s az Úr asztalához is minél nagyobb számmal járuljanak.

(—) Temesvári ügyvédek adományára a nemzetvédelmi alapra. Az ügyvédi kamara prodékánjának indítványára a temesvári ügyvédek elhatározták, hogy százezer leit adományoznak a nemzetvédelmi alapra. A határozatot írásban közölték Calinescu Armand miniszterelnökkel és hadfelszerelési miniszterrel.

(—) Híttiyás tilos a vadászat. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a 30.012. számú miniszteri rendeletet, amelynek értelmében Híttiyás község határában 1940. január 30-ig mindenemű hasznos vad vadászata tilos.

(—) Halálozások. Meghaltak: Köttig József 59 éves vasúti nyugdíjas, Sterba Agoston 85 éves szobafestő és mázoló, Maltring János 18 éves, Szabó Etelka 37 éves dohánygyári munkásnő, Milassevics József 79 éves volt jószágigazgató.

Dr. Gustin nevét viseli az igazi Lithinés

Ellenőrizze a dobozon a Dr. Gustin feliratot. Ez a legfőbb biztosítéka annak, hogy egészségét megóvja egy kellemes itallal. Azok az előnyök, amiket a

Lithinés du Dr. Gustin

használatára nyújt betegnek és egészségesnek egyaránt, eme speciális utánozhatatlan összetételének, valamint az alkotó anyagok tisztaságának köszönhető. A LITHINES du Dr. GUSTIN nélkülözhetetlen az összes **vese — máj — bél — és izületi megbetegedéseknél**. A LITHINES du Dr. GUSTIN-nal előállított gyógyital igen izletes ivóvíz, dús zénsavtartalmu, kitűnően keverhető bármilyen itallal, különösen borral és szőlőlével, amelyeknek kitűnő ízet ad. 30 év óta sikeresen adoperatív, évről-évre több millió litert állítanak elő és használják az eddigi a gyógyítás itallá.

Véres hitvesgyilkosság Temesvár határában

Veszekedés közben az asszony fejszével agyonütötte férjét, majd önként jelentkezett az ügyészségen

A Temesvár határában levő Bánszki-telepen, a mely közigazgatásilag Medves községhez tartozik, tegnap délelőtti véres hitvesgyilkosság történt. Csáti Erzsébet ötvenkét esztendő asszony két fejszecsapással megölte nővérénél idősebb férjét, Csáti István munkást.

A házastársak között gyakori volt a civódás, mert Csáti Mihály csak nehezen adta a háztartásra szükséges pénzt. Áldozócsütrők délután is veszekedtek. Az asszony azzal állott a férje elé, hogy pénteken mosni akar és azért szódára meg mosószappanra kért pénzt, azonban nem kapott. Szóváltás közben Csátiné szemrehányást tett férjének, hogy

dohánnyra és csiklóra van pénze, de szappannal nincsen.

azonban Csáti Mihály hajthatatlan maradt. A veszekedés kisebb szünetekkel estig tartott, amikor az asszony mérgesen bevonult a ház egyetlen szobájába és a férjét kizárta abból. Előzetesen azonban a fészerből bevitte a lakósa a fejszét és pedig azért, nehogy annak segítségével a férje éjszaka rája törje az ajtót.

A férfi a pitvarban aludt. Reggel az asszony felkelt, kilépett a szobából és vissza akarta vinni a fészerbe a fejszét. Az udvaron szembejött vele férje és félremagyarázta azt, hogy a felesége kezében fejszét lát, rátámadt az asszonyra. Dulakodás közben sikerült is a fejszét feleségétől elragadni és annak tompa végével feléje sújtott. Tovább bírkóztak és a felesze megint visszakerült az asszonyhoz, aki gondolkodás nélkül

két hatalmas csapást mért férje fejére. A felesze élvelel találta és Csáti életlenül rogyott össze. Az asszony látta, hogy a férje meghalt, vizet hozott és lemosta a halott arcáról a vért.

Mussolini utja az olasz határvidékeken

Mussolini miniszterelnök folytatja a piemonti határerődítések megvizsgálását célzó körújtját. A városok és a falvak, valamint az ipartelepek egész sorát látogatta meg és mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta a lakosság. Megtekintette a Duce a környéken lévő új rizsföldeket, ahol az utóbbi időben évenként 34.000 mázsa rizst termeltek. Utána a miniszterelnök Leida környékére autózott, amely ennek a vidéknek a legnagyobb ipari székhelye. Itt az előjáróság erkélyéről beszédet intézett a néphez.

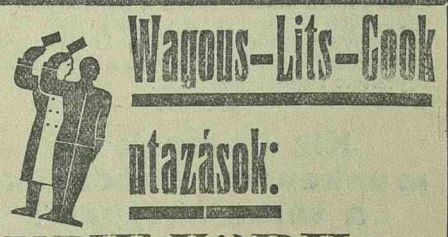
Mussolini miniszterelnök pénteken reggel Ivrea-ba érkezett, ahol lelkes fogadtatásban részesítették. A Duce megtekintette az alumínium üzemét, majd 8.45 órakor Castiglione felé folytatta útját. A városban felavatta a villanyközpontot, majd 10 órakor Aosta felé utazott.

Csátiné akkor kendőt kötött a fejére és az egyik szomszédasszonyhoz ment, akinek elmondta, hogy mit cselekedett, és tanácsot kért, hogy mitévő legyen? Azt a tanácsot kapta, hogy azonnal jelentkezék az ügyészségen. Erre begyalogolt Temesvárra és a Gyárvároson keresztül az ügyészségre ment, ahol

szóva beszélt a történeteket.

Az asszonyt őrizetbe vették. Az ügyészség telefonon felhívta a medvesi csendőrséget, utasította, menjen ki Csátiék házába és győződjék meg a tényekről. A csendőrség délután telefonált, hogy a férjgyilkosság valóban megtörtént.

Pénteken délután hat órakor Hajmajean Iuliu ügyész, Gabriel Victor dr. vizsgálóbíró és Vascau Dimitrie dr. törvényszéki bíró autón kimentek a Bánszki-telepre, hogy a helyszínen megvizsgálják a gyilkosság körülményeit. Csáti Erzsébetet a csendőrség kísérte ki a Bánszki-telepre, hogy ott megmutassa miként történt a gyilkosság és részletes vallomást tegyen.

NEW-YORK:

a világkiállítás megtekintése szabadon választott hajókkal

PÁRIS:

hetenkénti társasutazások leiben fizethető teljes ellátással

BUDAPEST:

leiben fizethető pászál fizetek utólagos vizum- és vasúti kedvezményel

REPÜLŐJEGYEK:

az összes romániai és külföldi járatokra. Prospektusok és felvilágosítások a

Wagous-Lits-Cook

TEMESVÁR, Bánáti Bankkegyesület palotája

KOLOSEUM KERT
nyitva!
Zene — Tánc. — Esős időben a nagyteremben

KÖZGAZDASÁG

Megindul a kereslet az ujbuzza iránt

Az óbuzát a görög, olasz és belga piac veszi fel. Esett az olajpogácsa ára, kereslet van olajmagvak után

A május 9-én életbelépett új rezsim, amely eltorlította az exportbuza vasúti kedvezményét és a buzakivitel prémiumát 7000 leire szállította le a buza vagononkénti 2000 leies árcsökkenését idézte elő. Az exportbuza iránt Görögország, Olaszország és Belgium érdeklődik, de már érdeklődés mutatkozik az ujbuzza iránt is, amely július közepén kerülne szállításra.

A buzakiviteli engedélyek rendszere továbbra is a régi maradt. Csak olyan országokba való szállításnál nem kell előzetes kiviteli engedély, amelyekben a devizaforgalom szabad, vagy amelyekkel klirringviszonyban állunk. Utólag azonban az ezen országokba történt eladásokat is be kell jelenteni, főleg az ellenőrzés miatt és nem fogják elfogadni

a napiáron alul történt eladásokat, mert ezek gyanusak abból a szempontból, hogy külföldön törvénytelen devizastokkot halmoz fel az exportőr. Ezért minden eladást a Gabonaexportörök Szövetségének kell bejelenteni.

A külföld jelenleg a következő árakat fizeti: Németország 129 márka Regensburgban, 126 márka Hamburgban, Görögország 105 silling cif, Dánia 112 silling cif, Olaszország 71 líra cif.

A május 2-án megjelent rendelet szerint az olajpogácsa eladásából származó külföldi deviza nem hozható szabadforgalomba. Ezen cikkekre ára vagononként 5000 lejelt esett. A napraforgó és egyéb olajos magokban a külföldi kereslet nőtt, de nincsenek exportkészletek.

Rendelet a gázalarc vásárlásáról

Május végéig a vállalatok közvetlenül a gyárhoz is szerezhettek álarcokat

A légügyi és tengerészeti minisztérium 14.185 számú rendeletével meghosszabbította a gázalarcok rendelését 1939. május 31. napjáig. A rendelet fontosabb intézkedései még a következők:

1. Gázalarcot kell bírnia minden mozgósítható és nem mozgósítható alkalmazottnak.
2. Nem kell gázalarc a bányavállalatok bányában dolgozó munkásainak, ha azok a bánya belső részében foglalkoztatnak.
3. A gázalarc részletekben fizetendő. A részletek a) 12 hónaposok az 50 leinél kisebb napi fizetéstükkel b) 8 hónaposok a 100 lejig terjedő napi

fizetésüknél, c) hat hónaposok a 100 leit meghaladó napi jövedelmükkel.

4. Ha egy alkalmazott helyéről távozik kikapja a levont részleteket, de új alkalmaztatási helyén azt befizetni tartozik. 1939. október 30-án túl nem alkalmazható olyan személy, aki nem igazolja, hogy számára gázalarc rendeltetett és a részletekkel rendelkezik.

5. május 31-ig a vállalatok közvetlen rendelhetik a két gázalarcgyártótól a személyzetnek szükséges gázalarcot. Ilyen rendelés hiányában tartoznak a Cassa de Asigurari Socialenál május 31-ig az álarcok értékét letenni

Árfolyamok

PENTEK, MÁJUS 19

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vételt, a másikat az eladást jelenti) Holland forint: 75.28—76.45, belgas 23.87—24.23, angol font 662.40—francia frank 3.78—8.85, svájci frank 31.81—32.29. Ezekben az árakban a devizafelár is benne van. Dinár 2.398—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

(=) (A Devel és Kleinmann cég jelentése.)

A bányai gabonapiacra csak a tengeri iránt van kereslet, míg a többi gabonafajtára irányzata lanya és a piac üzletlenszerű. A piaci árak a következők: temesi búza 355, tontrali búza 365, tengeri 400, korpá 350, zab 455, takarmányárpa 380, tavaszi árpa 410, muharmag 320, napraforgómag 400 és tökmag 770 lei százkilónként.

— A szabadforgalmi kvóta növekedése az importkötvényben feltüntetendő. A nemzetgazdasági minisztérium importszabályzó igazgatósága közli, hogy azok, akik nem kontingentált árut szabadforgalmi devizával akarnak behozni, kérvényeiket tartoznak feltüntetni, hogy melyik kvóta terhére milyen országokból importálnak. A kvóták a következők: a.) 30 százalékos a szabad devizarendszerrel bíró államokból, b.) az Angliába történt eladások 40 százalékos kvótája (ha az importárú angol származású), c.) az Angliába történt eladások 20 százalékos kvótája (gyarmatárú importjánál), d.) Franciaországba történt eladások 20 százalékos (csak francia származású áruk), e.) a franciaországi eladások 20 százaléka, tekintet nélkül az ár származására, de a fizetés Franciaországban teljesítendő, f.) 15 százalékos a Belgiumba exportált áru értékéből, ha az importárú belga gyártmány, g.) 15 százalékos a Belgiumba vitt áru értékéből, ha az importárú Belgiumban fizetendő. A kérvényre írt kvóta nem változtatható. A minisztertanács napló szerint csak az importkvótával bíró cégek adhatnak be kérvényeket.

(=) Kereskedők nem vásárolhatnak 10 óra előtt a hetipiacokon. A Kereskedők Egyesülete felhívja figyelmét, fűszer- és vegyeskereskedő tagjainak figyelmeztet, hogy Temesvár városa hivatalos közlönyének 1939. január 1-i számában hirdett piacrendészeti szabályzat tiz évvel ezelőtt nem szabad a hetipiacokon bevásárlásokat eszközölniük, máskülönben az áru elkobzásával járó büntetésnek teszik ki magukat,

— Anglia felvásárolja a jugoszláv tengerit. A délkelet-európai államokba kiküldött angol gazdasági bizottság megérkezett Belgrádba. Az angol—jugoszláv tárgyalásokkal kapcsolatban a külföldi sajtó megállapítja, hogy Anglia az utolsó két hónapban az eddignél élelmebb kereskedelmi forgalmat bonyolított le Jugoszláviával és ennek következtében emelkedett is az Angliába irányuló jugoszláv áru kivitel. Májusban nagyobb mennyiségű jugoszláv tengerit szállítottak Angliába és az angol importcégek újabb mennyiségeket kötöttek meg le. Tekintettel arra, hogy Jugoszlávia kivihető tengerifölöslegét szakkörökben legfeljebb 12.000 vagonra becsülik, a tengeri ára emelkedett ezen a piacon. Ez az áremelkedés bizonyára kihatással lesz a romániai tengeri áralakulásra is.

— Megdrágult a fuvarlevél bélyegilletéke. A vasút vezérigazgatósága a fuvarleveleknél leszámított bélyegilletéket 5.25 leiről 10.50 leire emelte. Ezzel egyidejűleg a rendeltetési állomásokon minden egyes küldemény kiszolgáltatásánál további 5 lei bélyegilletéket fizetendő.

— Megkötötték a román-német fatermelési és faipari egyezményt. Több napos tárgyalás után Bucurestiben létrejött a német-román fatermelési jegyzőkönyv, amelyet Bujoiu nemzetgazdasági miniszter és Rachmann, a birodalom erdőgazdasági vezetője írtak alá. A jegyzőkönyv szerint Németországnak joga lesz erdőterületet bérelni, amelyen mintakitermelést létesít tanító céllal. Románia nagyobb mennyiségű fát fog Németországba szállítani a kiviteli lehetőségekhez képest. A német árukompensációs cikkek közé az erdei vasúti kitermelési anyagokat felveszik, továbbá berendezéseket létesítenek az erdei üzletlenség szorgalmazására. Faipari terén Németország megfelelő gépeket fog szállítani fűrészgépek, furnírüzemek s dongatelepek létesítésére, valamint a fa vegyipari felhasználására, cellulóz, lepároló tanintermelő üzemek létesítésére. Németország legközelebbi tervet készít az ott beszerezhető gépek szállítására.

— A részvénytársaságokból alakult magáncég adózása. A részvénytársaságok minimális adójának bevezetése óta számos részvénytársaság először a felszámolást határozta el, később pedig magáncéggé alakult át. Megtörtént több esetben, hogy a felszámoló részvénytársaságok legutolsó mérlege alapján a minimális adót elővezették, ugyanarra az évre pedig ki-
vetették a részvénytársaságokból alakult magáncégekre is az adót. A Központi Adóügyi Bizottság döntése szerint ez kétszeres adózás, amelyből csak az érvényes, amelyet a részvénytársaságokból alakult magáncégekre vetettek ki.

Rádió

SZOMBAT, MÁJUS 20.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sprtközlemények és vízállásjelentés. 13.05: Hanglemezek. 14: Látványosságok. 14.10: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.10: Aktualitások. 17: Ország-örök órája. 18.15: A munka és jövedelm órája. 19.15: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.17: Előadás: A világ. 19.32: Hanglemezek. 19.50: Előadás. 20.05: A rádiózenekar hangversenye (román szerzők művei). 21.10: Rádió posta. 21.25: Jazz. 22: Sporteredmények. 22.15: Jazz. 22.35: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek. 23.45: Hírek francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: Mit nézzünk meg? 13.10: Járóka Feri cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 17.15: Héjjas Pálné háztartási előadása. 18: Hírek ruszin és szlovák nyelven. 18.10: A Vasutas Ének- és Zenetársaság énekara. 18.45: A rádió postája. 19.15: Vitéz Bokas Antal előadása. 20.15: Hírek. 20.25: A rádió szalonzenekara. 21.25: Rádió a rádióról. 21.40: „Egy vidám óra az opera, operett, film és hanglemez világában”. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: A békéscsabai mezőgazdasági iskola hallgatóinak balladája. (Hangfelvétel). 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Heinemann Ede jazzzenekara.

Budapest II. 18.10: „Az örök város új arca”. 19.10: Magyar nóták és csárdások hanglemezről. 20.30: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek, lövésnyeremények. 21.20: A Pestszenterzsebiti Levente Egyesület fúvószenekara.

Bécs. 19: Könyv zene. 20: Daleset. 21.15: Daloszenés est.

Belgrád. 19.30: Lemezek. 19.45: Ének. 22: A rádiózenekar hangversenye.

Milánó. 20.25: Lemezek. 21.30: Könyv és tánczene. 23.30: Négysz. 24.15: Tánczene.

Pozsony. 20.30: Cigányzene. 21.20: Lemezek. 22: Esti zene. 23: Tánczene.

A devizatorvény végrehajtási utasításának ügye a semmitűszék egyesített tanácsa előtt

A semmitűszék kiegészített tanácsa előtt két érdekes devizaügy került tárgyalásra. A braillai Salmanoivici cég felfolyamodásában — mint arról részletesen írtunk — azt a kérdést vetette fel, hogy az 1932—1935. év közötti devizavétségek büntethetők, mert azokat nem a devizatorvény, hanem a Banca Nationala rendeletere mondotta ki. Ebben az ügyben a semmitűszék nem döntött, mert a tényállás kiegészítése végett a táblához visszaküldte az ügyet. A másik devizaügy Martin Bané volt, aki felfolyamodásában a végrehajtási utasítás 2, 7, 12, 19 és 27. szakaszainak törvényességét vitatta azon a címen, hogy ezekről a vétségekről a törvényben nincsen szó és a végrehajtási utasítás külön vétségeket nem létesíthetett. E kérdésben a semmitűszék továbbra is véleménykülönbségben maradt és így az a semmitűszék egyesített tagozatához került.

Kik irhatnak alá munkabérszerződéseket a város nevében?

Tieran Emil dr. főpolgármester rendeletet adott ki, amelyben szabályozza azt a kérdést, hogy a város nevében kik irhatnak alá munkabérszerződéseket különböző munkálatok elvégzésére meghatározott, vagy bizonytalan időre felvett alkalmazottakkal. Ezeket a szerződéseket a következők szolgálati főnökök írják alá: a városi mérnökségnél, kertészetnél és az anyagraktárnál Ciupe Vasile főmérnök, a temetkezési intézetnél Balea Aurel igazgató, a téglagyárnál Grozavescu Liviu dr. igazgató, a moziknál Pop Amos igazgató, a városi fürdőknél, faraktárknál és a községi pékségnél Loichita Eutim dr. gazdasági tanácsnok, a vágóhidnál és jéggyárnál Bica Miron dr. igazgató, a városi gazdaságnál Precup Nicolae mérnök, a városi árvaháznál, a szegényháznál és az internátusoknál Heim Ernő dr. népjóléti tanácsnok, a színháznál, a kulturpalotánál, a hirdetősi vállalatnál, az inasotthonnál és a segédotthonnál Miloia Ioachim dr. igazgató, a városi kőbányánál és homoktermelő vállalatnál Jivanescu Iosif mérnök és a többi vállalat részéről Linca Valer, a közigazgatási ügyosztály vezetője,

SPORTTESEMÉNYEK

Románia válogatottja lehengerelte Lettország csapatát

Románia—Lettország 4:0 (1:0)

Nemzetközi mérkőzés Bucurestiben. 16 ezer néző, bíró Schneider, Lengyelország. Nagy érdeklődés mellett folyt le a két együttes találkozása, amelyből a román csapat megérdemelten került ki győztesként. A román válogatott csapat, amelynek a lelke Bodola volt, végig jobban és egységesebben játszott ellenfelénél. Főlénye a második félidőben állandósult és a lettek csak nagy ritkán juttak szóhoz. A csapat a következő összeállításban játszott: Pavlovici — Bürger, Sfera — Vintila, Juhász, Demetrovici — Orza, Reiter, Bodola, Marksteiner, Dobay.

A román csapat már a mérkőzés kezdetén főlényt harcolt ki, amelyet azonban az első félidő folyamán csak egyszer sikerült górra váltania. A csatársor szép támadást vezetett; az ellenfél kapuja ellen. Orza egyedül száguld a szélen, Bodola nagy-szerűen kíséri és a beadásra pontosan érkezik. Nem sokat teketóriázik, hanem 16 méterről nagy lövést küld kapura, amellyel szemben a lett kapus tehetetlen. Szünet után a román csapat tovább tá-

mad, Juhász nagyszerű formában van és az irányítása mellett a támadósort állandóan tömik labdával. Tőle indul el az a támadás, amelyből Dobaynak sikerült újabb gólt szereznie. A szélső az összekötő helyéről bombalövessel megszerezte a második gólt. A lettek kapkodnak, a román csapat pedig egyre-másra vezeti támadásait. A 30-ik percben Reiter Bodolától kap labdát és a temesvári játékos nagy-szerű érzékkel célozza meg a kaput. Románia csapata három góllal vezet. Újabb támadásnál Bodola állítja be a végeredményt.

A román csapat minden egyes tagja nagyszerűen játszott. A védelem oszlopa ezuttal is Bürger volt, de Sfera is kielégített. A fedezettsorban Juhász nagyszerűen játszott, ugyanez mondható Demetroviciéről és Vintilláról is. A csatársorban a legjobb ember Bodola volt, mellette Marksteiner és Reiter játéka érdemel dicséretet. A szélsőket aránylag keveset foglalkoztatták. Schneider bíró kitűnően vezette a mérkőzést.

Kikapott a B válogatott Ploestiben

Ploesti—Románia B. 3:1 (0:1)

A B-válogatott nem birt megbirkózni a lelkesen küzdő ploestii csapattal, amelynek sikerült a győzelmet is megszerezni. Az első félidőben a B. csapat támad többet, míg szünet után, Ploesti csapat hevesen ostromol és sikerült is egymásután három gólt rúgnia. A ploestii együttes góljait Kovács I. (2) és Popescu szerezte meg, míg a B-válogatott részéről Bogdan volt eredményes.

Döntetlenül végződött az ír-magyar válogatott mérkőzés

Magyarország—Irország 2:2 (1:0)

A Hungária-úti pályán ütközött meg a két csapat. A mérkőzés hatalmas küzdelem után döntetlenül végződött. A magyar csapat a következő összeállításban játszott: Szabó—Kiss, Biró—Szalai, Szücs, Balogh—Szánthó, Sárossy dr., Kolláth, Kiszely, Nagy. Az első félidőben változatos küzdelem után a magyar csapat Kolláth révén megszerezte a vezetést, amelyet az ír középcsatár húsz méteres lövésével egyenlített. Sőt ugyan ő a vezetést is megszerezte, de a magyar csapatnak Kolláth révén sikerült döntetlenre tenni a mérkőzést. A magyar csapat védelme kifogástalanul látta el feladatát, a csatársor azonban nem játszott egységesen.

Barátságos mérkőzés Resicán: CAMT—SSER 5:2 (2:0). A győztes csapat góljait Zsuzsik 2, Cota 2 és Bedő szereztek, míg a honi együttes Kolnik és Stoianovits révén volt eredményes.

A KERÜLETI BAJNOKSÁG EREDMÉNYEI: Csütörtökön két kerületi bajnoki mérkőzést játszottak le. A CFR nagy küzdelem után 3:1 (1:0) arányban legyőzte a Banatul együttesét, míg a Vulturii csapata a Politechnica együttese ellen győzött 3:1 (1:0) eredménnyel.

BARÁTSÁGOS MÉRKŐZÉSEK. A Chinezul-Isa tartalékos csapata a temesvári Rapid ellen játszott barátságos mérkőzést, amely 4:4 (3:2) arányban döntetlenül végződött. A CAMT együttese Resicán vendégcsapatot, ahol az SSMR csapata ellen játszott. A temesvári munkásatléták 5:2 (2:0)-ra győztek.

Jugoszlávia csapata legyőzte az angol válogatottat

Jugoszlávia—Anglia 2:1 (0:0)

35 ezer néző előtt folyt le Belgrádban az angol válogatott második turamérkőzése, amely hatalmas meglepetésre a jugoszláv csapat győzelmével végződött. Az angol csapatnak ugylát-

szik, hogy csak a szigetországban megy a játékok, mert az első mérkőzésen, amelyet a világ-bajnok olaszok ellen vívott meg, csak döntetlen birt kicsikarni, míg most a jugoszláv válogatottnak sikerült kétvállra fektetnie. Az első félidőben az angolok vannak főlényben, de a jugoszláv védelem Glaserrel az élen mindent ment, Szünet után a jugoszláv csapat hosszú labdákkal operál és rajtaütésszerű támadásokat vezet, amelyek két ízben sikerrel is végződnek. Az angoloknak sikerült szépíteni az eredményen.

Sport-Foto-Optic
A legolcsóbb sportcikkek és azok javítása.
A. M. Mülley-nél
TIMIȘOARA
I., Strada Solderer 11. sz.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye
Irtá: Félegyházi András

Utánnyomástílos.

— Ne beszélj izetlen marhaságot, bolond Auguste! Semmi nem történt, amire te most kajánul gondolsz. A madame igazi úrinő, nekem pedig szerepemhez híven úriember módjára kellett viselkednem. Különb is egy pillanatig sem voltam szerelmes a madameba. Szerelmes csak az én Marianneomba voltam és mondom, az egész mókát csak azért csináltam, hogy egy kis pénzt szerezzek a madametól. Elhatároztam ugyanis, hogy feleségül veszem Mariannet és búcsút mondom eddigi életemnek.

— Megkaptad a pénzt?

— Meg. Azzal a mesével szedtem ki belőle, hogy gyárat alapítok a birtokon. Kedvet csináltam neki a részeseésre és ideadta a pénzt.

Jamain nem kérdezte, hogy mennyi volt a pénz, Limoujel pedig nem mondta. Különb kérdés sem vallotta volna be az egész összeget, legfeljebb csak a tizedrészét.

— De nem fosztottad ki teljesen a madameot, pajtikám?

— Éppenséggel nem. Maradt ott még igen sok pénz. Gondolhatod, ha annyit mondok, hogy a madamenak remek háza, rengeteg ékszere, berendezése és havi huszezer frank jövedelme van.

— No, akkor nem ártott neki, hogy megfizetett a kis kalandért.

Azután ártértek más beszéd tárgyra.

Mikor késsz este fölkerelkedtek és távoztak az étteremből, Limoujel megköszönte Jamain baráti szolgálatait és elbúcsúzott tőle. Kijelentette, hogy másnap a feleségével együtt elutazik Párisból, ahová nem szándékozik többé állandó tartózkodásra visszatérni.

— Hát akkor Isten veletek, pajtikám, — érzékenykedett Jamain, — nagyon fogtok nekem hiá-

nyozni. Remélem, hogy sikerül megint Párisban elhelyezkednem és itt maradhatok. Sokat fogok rátkodni gondolni, pajtikám. Irjad meg a cimedet, pajtikám, hogy elküldhessem neked a kétszáz frankot.

— Micsoda kétszáz frankot? — ámult Limoujel.

— Azt, amelyet most kérek kölcsön tőled, pajtikám, — nevetett Jamain.

Limoujel is nevetett és a felesége is.

Alexandre elővette a pénztárcáját.

— Tudsz visszaadni ötszáz frankból?

— Hogyne, de csak néhány hónap múlva, pajtikám.

Limoujel erre odaadta neki az egész ötszáz frankot. Tudta, hogy sohasem kapja vissza. A házassága napján azonban jövedvő és adakozó volt. Különb is így akarta Jamainnek meghálálni azt a szívességet, amelyet neki a Nancyból küldött sürgőnyvel tett.

A házaspár kezét fogott Auguste Jamainnel, aki eltávolodott tőlük.

Hazamentek és utolsó éjszakájukat töltötték a Square des Vergennesen levő lakásukon, amely három esztendőig volt az otthonuk és ahol Marianne féltékenykedése miatt gyakran civódtak, de azért mégis igen boldogok voltak.

XI.

Madame d'Hiver már több mint egy hete nem kapott levelet Limoujeltől.

Igaz, megirta neki, hogy ritkábban lesz ideje írni, mert minden óráját lefoglalja a gyáralapítás-járó sák teendő, de azért mégis türelmeskedett, idegeskedett. Egy pillanatra sem jutott eszébe, hogy kételkedjék Limoujel szerelmében. De izgult, hogy nem olvashatja sorait és nem hallhat hirt felőle.

Amde azért várt.

Amikor aztán a második hét közepéig sem érkezett levél, úgy gondolkodott, hogy ha tényleg nincs ideje Limoujelnek, hogy levelet írjon, néhány perccel mégis szakíthat magának levelelvadásra. Így aztán elhatározta, hogy levelet ír Limoujelnek. Ez egyben szelid kényszer is lesz, hogy Limoujel válaszoljon.

A levél, amelyet mint rendszeren Párisba a Rue de Sévres 39 szám alá címzett, elment, de már másnapra visszaérkezett.

A madame csodálkozva nézte a borítékot. A Rue de Sévres 39 címzést ismeretlen kéz kék ceruzával keresztül húzta és a Square des Vergennes 23 alá irányította a levelet. De valaki ezt a címzést is keresztülhúzta és ráírta a levélre:

— Címzett ismeretlen helyre utazott. Vissza a feladónak!

Madame d'Hiver nem értette a dolgot.

Azt hitte, valami fatális tévedés történhetett. Azért sebtiben néhány sort írt Limoujelnek és közölte vele a levél vándorlását. Aztán a cédulát a visszaérkezett levéllel együtt borítékba tette és most már ajánlottan küldte el a Rue de Sévresre.

Azonban ez a levél is visszaérkezett hozzá, miután szintén megjárta a Square des Vergenneset.

Madame d'Hiver gondolkodott:

— Mivel most nyár van, biztos, hogy a Rue de Sévres lakáson nem tartózkodik senki. De miért továbbították a levelet a Square des Vergennesre? Lehetséges, hogy Alexandre ott gazdasági irodát tart fenn. Vagy pedig a létesítendő gyár számára állított ott fel irodát. Hanem hát akkor miért küldték onnan vissza a levelet? Lehetséges talán, hogy az irodát hirtelen bezárta, megszüntette és a birtokra vonult dolgozni, a sietségben elfelejtette a postáját odairányítani. Biztos, hogy a birtokról irni fog.

Rendületlenül bizott Limoujelben és azért további öt napig türelmesen várt a levélre.

Limoujel levele azonban nem érkezett meg.

Szeretett volna neki a birtokra irni, azonban nem tudta a község nevét, amelynek postahivatala továbbította a birtokra szóló levélküldeményeket.

Most már nyugtalanodott.

Nyugtalanúsága azonban nem telelezte föl azt, hogy Limoujel esetleg visszaért volna bizalmával, szerelmet hazudott és pénzt csalat volna ki tőle. A Limoujel szerelmében és becsületességében való hite még mindig nem rendült meg.

Attól tartott, hogy Limoujelt esetleg valami baj szerencsétlenség, vagy baleset érte és most betegesen fekszik a kastélyban, a szegény Marianne pedig kétségbeesésében elfelejtett gondolni arra, hogy őt értesítse.

Még további néhány napig vívódott bizonytalanságban és gyötörődésben.

(Folytatása következik.)

LEGUJABB

Kulangsuban a japánok megtámadni készülnek a nemzetközi területet

A nyugati hatalmak erélyes intézkedést tettek a támadás elhárítására. Izgatott hangulat Japánban a javaslat elutasítása miatt

A Reuter-iroda jelentése szerint a koncessziós terület uccain francia katonai járőrök, rendőrugynökök és önkéntesek cirkálnak és megmotozzák, valamint kikérdezik a járőrelőket. A járőrök házkutatást tartanak a kínaiak által lakott épületekben is. Az intézkedést annak érdekében hozták, hogy leleplezhessék a politikai terroristákat.

A városban egyébként az a hír terjedt el, hogy a japánok a közeljövőben megtámadják a nemzetközi negyed

és ez a kínaiak körében félelmet idézett elő.

A kulangsubi incidensek óta a sanghaji nemzetközi negyedben nagy az idegesség. Pénteken reggel öt órakor kihírdették az ostromállapotot. Miután az Egyesült Államok követeléseit visszautasították, attól tartanak, hogy a japánok akcióba kezdenek a nemzetközi koncessziós területen.

A kulangsubi japán partraszállást erőpróbnak tekintik a nyugati nagyhatalmak. Angol csapatok menetelnek az engedményes terület fe-

A párisi zsidók tüntetnek a palesztinai Fehér Könyv ellen

Párisból jelentik: Az angol palesztinai Fehér Könyv közzététele azt eredményezte, hogy a párisi zsidók közösséget vállalnak a palesztinai zsidókkal. A párisi cionisták és egyéb egyesületek hétfőn nagy tüntetést rendeznek. A tüntetés keretében gyűlést is tartanak, amelyen fel fognak szólalni nem zsidó személyiségek is.

lé. Amoyban 50 amerikai és angol hadihajó vett horgonyt és több francia cirkáló is utban van a kikötő felé. Svatau és Amoy között a japánok 37 hadihajót vontak össze és repülőgé-

pekkel bombázták a svataui nemzetközi kikötőt.

A Domei-ügynökség jelenti: Sir Robert Craigs tokiói angol nagykövet pénteken délután megjelent a japán külügyminisztériumban és kormánya nevében a leghatározottabban visszautasította azokat a japán javaslatokat, amelyek a sanghaji nemzetközi terület közigazgatásának módosítására vonatkoztak.

Pénteken hajnalban a koncessziós terület rendőrsége nagy razzitát tartott, hogy a terroristákat és bűnözőket ártalmatlanná tegyék. Az uccákon drótsövényeket állítottak fel és minden járőrelőt megmotoztak. Tiltott fegyverviselés miatt többeket őrizetbe vettek.

A japán lapok nagyon méltatlankodnak az angol, francia és amerikai akció miatt és azt írják, hogy így akartják Japán magatartásának megváltoztatására kényszeríteni. A Nisi Nisi című lap azt követeli, hogy Japán erélyesen járjon el.

Moszkva az újabb angol javaslatot sem tartja kielégítőnek

Londonból jelentik: Maisky szovjetnagykövet pénteken délben megjelent a külügyi hivatalban, majd az alsóházba sietett, hogy végig hallgathassa a külügyi vitát. A Press Association szerint a nagykövet közölte a külügyi hivatalban a Moszkvától kapott új javaslatot. A lap szerint Anglia kész bizonyos balti államoknak ugyanolyan kezességet adni, mint Lengyelországnak és Romániának adott. Ennélfogva Oroszország egész nyugati határa fedezze lenne. A Szovjet állítóltag ezt sem tartja kielégítőnek és teljes háromhatalmi egyezményt kíván katonai kötelezettségekkel és vezérkari megbeszélésekkel.

Megszűnt a vizsga az elemi iskolákban

A negyedikben rövid összefoglaló vizsgát, rendes vizsgát a hetedik osztályban tartanak

Bucurestiből jelentik: A minisztérium rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében, az elemi iskolák egyes osztályaiba az évvégi vizsgát megszüntették. Így eltörölték az évvégi vizsgát az I. II. III. IV. V. és VI. osztályokban. Az elemi iskolák IV. osztályában mindössze összefoglaló vizsgát, míg a tulajdonképpeni évvégi vizsgát csak a VII. osztályban tartanak. A IV. osztály összefoglaló vizsgáján a tanulók az írásbeli résznél számtanból és román nyelv-

ből, míg a szóbelinél számtanból, olvasásból, történelemből és földrajzból vizsgáznak. Azon negyedik elemista részére, aki nem az elemi ötödik osztályába, hanem középiskolába kíván beiratkozni, bizonyítvány helyett csupán egy elismervényt adnak. Az elemi iskolákban a tanítás június 15-én fejeződik be, míg a hetedik osztály évvégi vizsgáját május 25—31-ike között tartják.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fűrdő s gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házaság szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Ti voli mellett). Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik. Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Gazdaságba keresek egy kocsis gazdát. Ajánlatokat Ghera Ioan, Beregsáu. 980

Allást keres

Cukrász segéd állást keres. Cím Pálkás E. Gataia. 883

Mosást, vasalást és takarítást vállal erős, egészséges tiszta asszony. Engelmänné Ujfreidorf XXVI. ucca 21. 975

Oktatás

A művelt ember írása a helyesírásnál kezdődik! Helyesírási tanfolyamok a „Bérczi” gyors- és gépirószakiskolában. IV., Str. Bonnaz 4. (Küttl téren). 982

Lakás

Erzsébetváros elején 2. esetleg egy bútorozott szoba fürdőszobával június 1-re kiadó. Str. Romulus 28. 472

Modern négyszobás uccai lakás aug. 1-re kiadó. I., Str. Mărăsești 7. Telefon 29—74. 989

Adás-vevél

Sümegegnyi kádárka 60 hektó és 5 hektó 12 éves furmin páratlan minőségű, kisebb tételekben is eladó. Erdőkölődők forduljanak Giurita szőlőbirt. koshoz, Bocsa-Romána. 969

JÉGSZEKRÉNYEK
mészárosok, cukrászok, háztartások úgyszintén söntéspultok korszmárosok részére csak a készítőnél:
PETROVITS SIMON
Temesvár IV., Str. Preyer 36.
Javítások szakkeresőn németekben

Külföldre

Elveszett Recasi Egyesült Takarékalta Kuzman Pál névre szóló betétkönyvecske. Kérem a szíves megtalálót a lap kiadóhivatalában leadni. 984

Horacek Gyula si-a pierdut buletinul rosu, gasitorul este rugat a'l preda la politie. 985

A vakok nemcsak tudnak, de akarnak is dolgozni. Azért munkaalakalmak révén kéri a nagyérdemű közönség szíves támogatását. Kerti-bútorok, kosarak, nádpörlok és gyékényárúk beszerzésénél kérjük a közönséget szíveskedjék üzletünket felkeresni, ahol a fenti szakmába vágó javításokat is elvállalunk. Vakok egyesülete. III. Str. Doja 20. Telefon: 21—18. 843

Ha szép akar lenni?

Használjon **KULKA-féle** lílkom-tejkrémet, lílkom-tejszappant és lílkom-pudert, **három** színdob. Kaparató kizárólag a

Városi
gyógyszertárban
a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Bratianu.

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma:

28-10.